

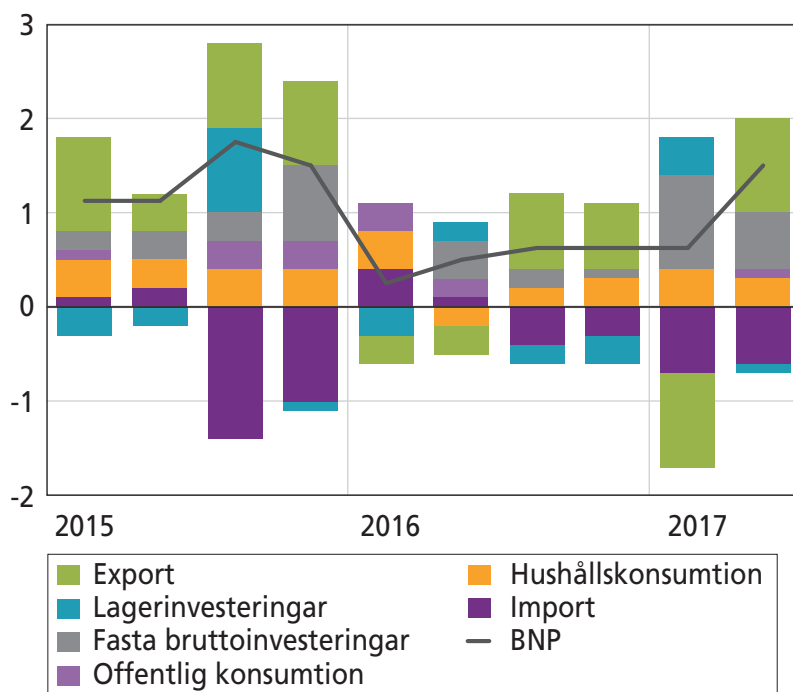
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Exporten lyfte BNP-tillväxten

Bidrag till kvartalsvis BNP-tillväxt

Tillväxt i procent och bidrag i procentenheter

- Fortsatt ökad tjänstproduktion
Sid 10
- Stark export skapar tillväxt i Tyskland
Sid 23

I fokus:
**Ökad syssel-
sättning bland
utrikes födda**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	"I fokus".....	12
Industri.....	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	6	Arbetsmarknad.....	16
Handel, konsumtion och tjänster.....	7	Finansmarknad.....	18
Byggmarknad.....	11	Internationell utblick.....	21
Näringsliv.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste		
		mån	3 mån	året
Produktion				
Industrins produktion	jul	○	+	+
Industrins orderingång	jul	+	+	+
Tjänsteproduktion	jul	+	+	+
Näringslivets produktion	jul	+	+	+
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	aug	○	○	○
Hushållens konsumtion	jul	+	+	+
Detaljhandels försäljning	aug	○	+	+
Nyregistrering av personbilar	aug	○	+	+
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser	aug	○		+
Producentpriser	aug	○		+
Sysselsättning	aug	+		+
Arbetslöshet ²⁾	aug	○		○

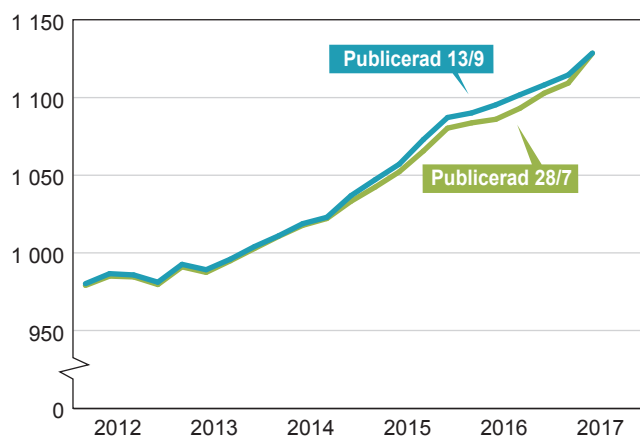
1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) Andel av arbetskraften

eller tillväxten i sig. Däremot innebar nedrevideringen av kvartalstillväxten andra kvartalet att den säsongrensade BNP-nivån i stort sett var densamma som publicerades i juli.

BNP

Miljarder kronor, säsongrensade kvartalsvärden

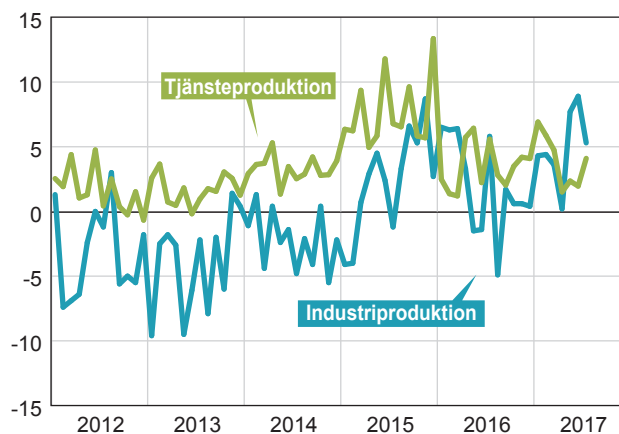

Uppgången har fortsatt under tredje kvartalet

Den månadsstatistik som hittills publicerats avseende tredje kvartalet visar att det i stora drag fortsätter som tidigare. Produktionen i näringslivet steg i juli sedan tjänsteproduktionen, som utgör ungefär två tredjedelar av den totala produktionen inom näringslivet, vänt uppåt jämfört med juni. Industriproduktionen backade något på månadsbasis, men både tremånadersutvecklingen och årsutvecklingen är positiv för såväl industrin, byggbranschen som tjänstenäringarna.

Produktion industri – tjänster

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

KONJUNKTURLÄGET

Export och investeringar stärker tillväxten

De ordinarie nationalräkenskaperna för andra kvartalet bekräftade i stora drag bilden från de preliminära beräkningarna som publicerades i slutet av juli. Den svenska ekonomin går fortsatt starkt och växlade upp ytterligare under andra kvartalet, då BNP steg med 1,3 procent jämfört med kvartalet innan. Jämfört med andra kvartalet i fjol låg BNP-tillväxten på 3,1 procent. Det var förvisso en nedrevidering från snabbestimatet som visade en årstillväxt på 4,0 procent, men betyder trots det att den svenska tillväxten är hög sett i ett historiskt perspektiv och tillhör de högsta i Europa.

Det som främst bidrog till tillväxten andra kvartalet var export och fasta bruttoinvesteringar. Både exporten av varor och tjänster reviderades upp jämfört med de preliminära beräkningarna och totalt steg exporten med 2,3 procent jämfört med första kvartalet. Även importen reviderades upp, men nettoexporten gav ändå ett positivt bidrag till BNP-tillväxten. Investeringarna reviderades ned något, men gav trots det ett stort tillväxtbidrag. Bygginvesteringar fortsätter att vara den ledande investeringstypen.

I samband med denna kvartalsberäkning redovisades även definitiva årsberäkningar för 2015. Dessa medförde en upprevidering av BNP-tillväxten med 0,4 procentenheter för helåret 2015. Det lyfter hela BNP-nivån något även efterföljande perioder, men påverkar inte kvartalsmönstret

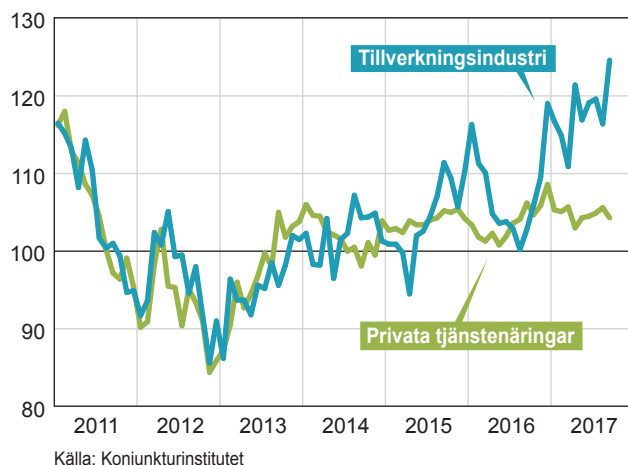
Tittar man på den årsvisa utvecklingen ser man att tillväxten inom tjänstebranscherna är något beskedligare än 2015 och början av 2016, men att den ligger i linje med den genomsnittliga tillväxten under den senaste femårsperioden. Inom industrin är det däremot klart högre tillväxt för närvarande än det varit i genomsnitt sedan 2012.

Även försäljningen inom detaljhandeln visar en fortsatt positiv trend. Enligt säsongrensade data steg försäljningen i juli och var sedan i stort sett oförändrad i augusti. I årstakt är det fortsatt en tydlig ökning, i synnerhet för sällanköpsvaror. För nyregistreringen av personbilar är årstakten också fortsatt positiv, men den tidigare starka trenden börjar mattas av. I både juli och augusti har nyregistreringen minskat jämfört med föregående månad, säsongrensat. Nivån är fortfarande historiskt hög men möjligen börjar det skymta en mättnad på personbilsmarknaden.

Allt starkare industrikonjunktur

Konjunkturbarometern för september resulterade i en ny kraftig uppgång för industrin, där konfidensindikatorn nådde sin högsta nivå någonsin. Framförallt bidrog starkare produktionsplaner till uppgången. För tjänstebranscherna är läget fortsatt något bättre än normalt, men det har varit en ganska jämn utveckling de senaste åren, vilket ligger i linje med det som statistiken visat. I september sjönk konfidensindikatorn för de privata tjänstenäringarna svagt. Även för byggbranschen och detaljhandeln sjönk indikatorerna i september, men från en nivå betydligt över normalt vad gäller bygg och precis över det normala för handeln. Hushållens omdömen förbättrades marginellt och ligger kvar något över det normala.

Konfidensindikatorn industri – tjänster
Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Oförändrad penningpolitik

Riksbanken beslutade i början av september att behålla reporäntan på $-0,50$ procent samt att köpen av statsobligationer ska fortsätta som tidigare. Det innebär att den mycket expansiva penningpolitiken fortsätter ännu en tid trots att allt fler bedömare påpekat att tiden börjar bli mogen för en åtstramning. Riksbanken konstaterar att inflationen stigit, men att det till viss del rör sig om tillfälliga effekter och att man vill se en mer varaktig uppgång innan man kan börja höja räntan. En viktig faktor är att

man vill undvika att kronan stärks alltför snabbt. Även räntebanan, Riksbankens prognos om kommande ränteutveckling, lämnades oförändrad vilket innebär att en första räntehöjning beräknas komma i mitten av 2018.

Även ECB lämnade styrräntorna oförändrade. Inga beslut fattades angående stödköp av obligationer, men nuvarande program löper ut vid årsskiftet så vid nästa möte som hålls i slutet av oktober beräknas mer information kring detta komma ut. Den senaste tiden har euron stärkts en hel del och detta faktum har inneburit att ECB reviderat ner sin inflationsprognos för 2018 och 2019. Däremot höjdes BNP-prognosen där ECB räknar med en tillväxt på 2,2 procent i euroområdet i år. Så hög har tillväxten inte varit på tio år.

Senare under månaden kom även samma besked från den amerikanska centralbanken, Federal Reserve. Räntan lämnades oförändrad och ingen direkt förändring av penningpolitiken aviserades. Fed avser dock att minska sin balansräkning från och med oktober, vilket man tidigare meddelat. Som en följd av massiva stödköp av obligationer från finanskrisen och framåt har Feds balansräkning ökat från knappt 1 biljon till 4,5 biljoner dollar. Dessa stödköp, även kallat kvantitativa lättnader, har inneburit att mer pengar har tillförts ekonomin. I och med nedtrappningen av Feds obligationsportfölj innebär det att denna stimulans minskar.

Extremt expansiv finanspolitik kommande år

Regeringens budgetproposition som presenterades den 20 september var mycket expansiv. För 2018 beräknas reformer för 44 miljarder och för 2019 och 2020 beräknas reformerna höjas ytterligare. Endast en liten del finansieras genom höjda skatter men regeringen räknar ändå med att statsfinanserna kommer att gå med överskott, i linje med överskottsmålet, kommande två år. Det är främst beroende av det starka konjunkturläget som inneburit ökad sysselsättning vilket generar högre skatteinkomster till stat och kommuner. I budgeten märks bland annat satsningar på utbildning, vilket ska ge förbättrad matchning på arbetsmarknaden, men även satsningar inom vård och välfärd, samt trygghets- och klimatinsatser.

Finansdepartementet räknar i sin uppdaterade prognos med en BNP-tillväxt på 3,1 procent i år och 2,5 procent nästa år. Det är en upprevidering med ungefär en halv procentenhet för respektive år jämfört med aprilprognosen. Vi dessa beräkningar var dock inte SCB:s uppdaterade BNP-siffror kända. Prognosen ligger något högre än vad flertalet andra bedömare räknat med, exempelvis Konjunkturinstitutet.

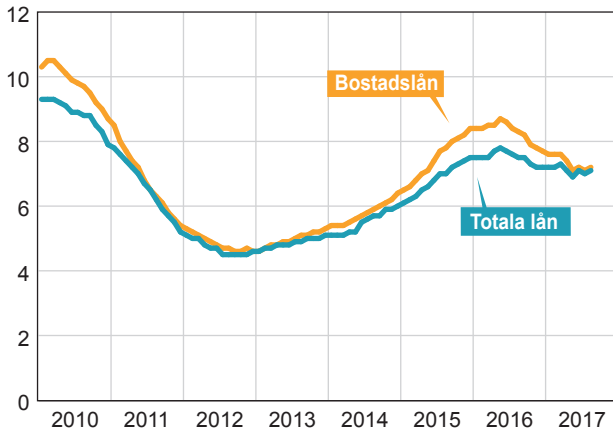
IMF varnar för utvecklingen av hushållens skulder

Internationella valutafonden, IMF, presenterade nyligen en utvärdering av den svenska ekonomin. I denna konstateras att Sverige har en robust tillväxt och goda offentliga finanser. IMF rekommenderar att Sverige behåller den expansiva penningpolitiken, men ser samtidigt stora risker med hushållens skuldsättning och utvecklingen på bostadsmarknaden. En rad åtgärder rekommenderas, exempelvis hårdare amorteringskrav samt nedtrappning

av ränteavdragen. Det sistnämnda förslaget har hörts mer i debatten på sistone, men det lär krävas en blocköverskridande överenskommelse för att ett sådant beslut ska kunna genomföras i praktiken. Avdragsrätten för ränteutgifter bidrar till att göra det mer attraktivt att ta stora lån och på så vis har det eldat på hushållens skuldsättning.

Efter en liten avmattning under året steg utlåningstakten åter i augusti. Tillväxttakten för hushållens lån i banker och andra finansinstitut låg då på 7,1 procent, vilket var en tiondel högre än i juli. Det var främst bolånen, som står för fyra femtedelar av utlåningen, som bidrog till uppgången.

Hushållens lån i MFI
Årlig tillväxttakt, procent

Ökad global tillväxt nästa år enligt OECD

OECD justerade i september upp sin prognos något över den globala tillväxten från prognosen i juni. Världsekonomin beräknas växa med 3,5 procent i år och med 3,7 procent nästa år. Stigande investeringar, ökad sysselsättning och uppgång för världshandeln är några av faktorerna som gör att OECD ser ljus på utvecklingen. För både USA och euroområdet väntas tillväxten hamna kring 2 procent båda åren, vilket var en upprevidering av den tidigare bedömningen vad gäller euroländerna. Tyskland fortsätter att växa över snittet medan tillväxten i Frankrike respektive Italien blir något lägre. För Storbritannien råder stor osäkerhet kring hur Brexitprocessen kommer att påverka tillväxten, men OECD räknar med att den minskar till 1 procent 2018.

Svårt parlamentariskt läge i Tyskland

Tyskland har nyligen haft val till landets parlament, förbundsdagen. Det blev en kraftig tillbakagång för de sittande regeringspartierna CDU (kristdemokraterna) och SPD (socialdemokraterna), men de förstnämnda blev fortsatt största parti och Angela Merkel ser således ut att få fortsätta som förbundskansler. Svåra koalitionsförhandlingar lär dock följa under hösten.

Den tyska ekonomin är den klart största i Europa och går fortsatt relativt bra. Tillväxten har varit stabil under en längre tid och arbetslösheten har sjunkit stadigt under mer än ett decennium. Landet har en stark exportsektor och gynnas av en förhållandevis svag euro och konkurrenskraftiga företag som varit duktiga på att hålla nere sina kostnader. En fördjupning kring den tyska ekonomin finns i månadens internationella artikel på sidan 21.

INDUSTRI

Trenden för industriproduktionen har varit starkt uppåtgående i snart tre år förutom en liten försämring i mitten av 2016. Under 2017 har utvecklingen varit fortsatt positiv, men trenden har planat ut något senaste månaderna. Motorfordonsindustrin, som tillhör de större delbranscherna sett till produktionsnivå, ökade markant 2015. Den uppåtgående trenden avtog i början av 2016 för att ta fart igen i mitten av fjolåret. Under 2017 har ökningstakten inom motorfordonsproduktionen åter mattats av, men produktionsnivån är ändå betydligt högre än i de flesta andra industribranscherna.

Industrins ordergång från hemmamarknaden steg i juli, medan exportmarknaden föll en aning. Trenden för exportordergången var uppåtgående i början av 2017, men har sedan vänt ner något. Även trenden för hemmamarknaden hade en stark uppgång från fjärde kvartalet 2016 fram till början av 2017. Därefter avtog trenden för att sedan vända nedåt. Sett till den totala ordergången har det varit stora variationer de senaste åren. Den ökade starkt fjärde kvartalet 2016, men planade sedan ut i början av 2017 och har legat på en relativt jämn nivå sedan dess.

De definitiva BNP-beräkningarna visade att produktionen inom industrin ökade med 1,3 procent andra kvartalet jämfört med föregående kvartal. Det var en nedrevidering med 1,1 procentenheter från de preliminära beräkningarna i juli men är fortfarande en stark utveckling på kvartalsbasis.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: juli 2017

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Kristina Frändén

Minskad industriproduktion i juli

Industriproduktionen minskade med 0,9 procent i juli jämfört med juni i säsongrensade tal, efter att ha uppvisat en uppgång under de två föregående månaderna. Jämfört med juli 2016 ökade produktionen med 5,3 procent, i kalenderkorrigerade tal.

Svagt negativ månadsutveckling

Bland industrins huvudgrupper var det icke varaktiga konsumtionsvaror, samt varaktiga konsumtionsvaror som uppvisade de största nedgångarna med 4,2 procent vardera. Investeringsvaror backade med 0,6 procent och är den huvudgrupp som har störst vikt, vilket bidrar till att förklara nedgången på månadsbasis för den totala industrin. Den största uppgången stod energirelaterade insatsvaror för, med en uppgång på 3,4 procent. Det ska dock nämnas att denna huvudgrupp har den minsta vikten och således bidrar marginellt till den totala månadsutvecklingen för industrin.

Sett till industrins delbranscher var det elektronikvaruindustrin som uppvisade den största minskningen, med en nedgång på 13,3 procent jämfört med föregående månad.

Störst uppgång på månadsbasis hade textilindustrin med en ökning på 11,0 procent, men det är också den delbransch med lägst vikt och således minst bidrag till den totala industrins utveckling.

Industriproduktion

Förändring i procent

	jul 17/ jun 17	maj-jul 17/ feb-apr 17	jul 17/ jul 16	jan-jul 17/ jan-jul 16
Hela industrin	-1	2	5	5
Trävaruindustri, ej möbler	-2	2	1	5
Massa och papper	1	0	4	4
Grafisk industri	-1	11	11	3
Kemisk industri o läkem.	-8	0	-6	3
Stål- och metallverk	-1	2	-2	1
Metallvaruindustri	10	6	15	6
Elektronikindustri	-13	-2	-9	-2
Maskinindustri	-3	2	7	6
Industri för motorfordon	1	2	16	13

Positiv tremånadersutveckling

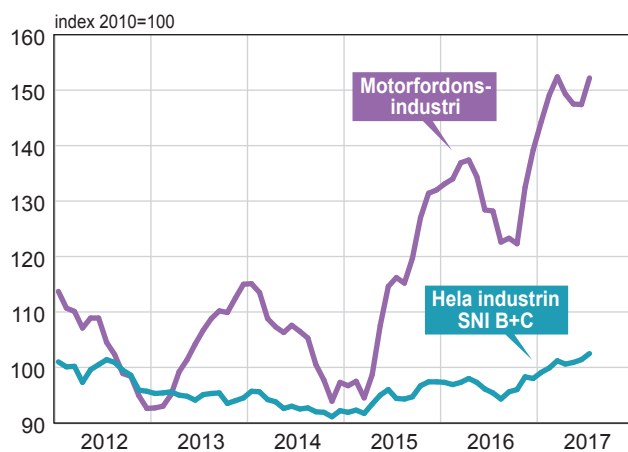
Under den senaste tremånadersperioden, maj-juli, ökade industriproduktionen med 1,9 procent i säsongrensade tal, jämfört med närmast föregående tremånadersperiod (februari-april). Den största ökningen härrör från industrin för petroleumprodukter, med en uppgång på 20,2 procent. Den starka siffran påverkas dock av ett produktionsstopp i april 2017, vilket driver upp utvecklingstalet för den senaste tremånadersperioden. Den största nedgången uppvisade industrin för andra icke-metalliska mineraliska produkter som backade med 8,0 procent. Det är dock en delbransch med relativt liten vikt i förhållande till totala industrin.

Fortsatt stark årsutveckling

Jämfört med juli föregående år ökade industriproduktionen med 5,3 procent, i kalenderkorrigerade tal. Även jämfört med motsvarande månad föregående år var det huvudgruppen energirelaterade insatsvaror som stod för den största uppgången med 23,4 procent. Även investeringsvaror gick starkt och ökade 10,7 procent, vilket gav ett stort bidrag till den totala uppgången då denna huvudgrupp har högst vikt. Den största nedgången återfanns inom varaktiga konsumtionsvaror som minskade med 16,6 procent.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Bland industrins delbranscher uppvisade en klar majoritet av branscherna en positiv årsutveckling i juli. Petroleumindustrin hade den starkaste utvecklingen med en uppgång på 23,4 procent. Juli månads indextal är det högsta uppmätta sedan oktober 2012 efter kalenderkorrigerande, och skulle potentiellt kunna bero på en återhämtning efter produktionsstoppet i april 2017. Den största nedgången stod elektronikvaruindustrin för som minskade med 9,2 procent.

Sett till den ackumulerade årsutvecklingen steg industriproduktionen med 4,9 procent under januari-juli 2017 jämfört med motsvarande period föregående år, i kalenderkorrigerade tal. Investeringsvaror var den huvudgrupp som stod för den starkaste utvecklingen med en uppgång på 8,2 procent. I denna huvudgrupp ingår bland annat motorfordonsindustrin som också är den delbransch som har störst vikt i förhållande till totala industrin. Motorfordonsindustrin stod för den största uppgången av delbranscherna och steg med 13,2 procent. Enbart två delbranscher uppvisade en nedgång jämfört med motsvarande period i fjol. Dessa var elektronikvaruindustrin och livsmedelsindustrin, vilka backade med 1,6 respektive 0,3 procent.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: juli 2017

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

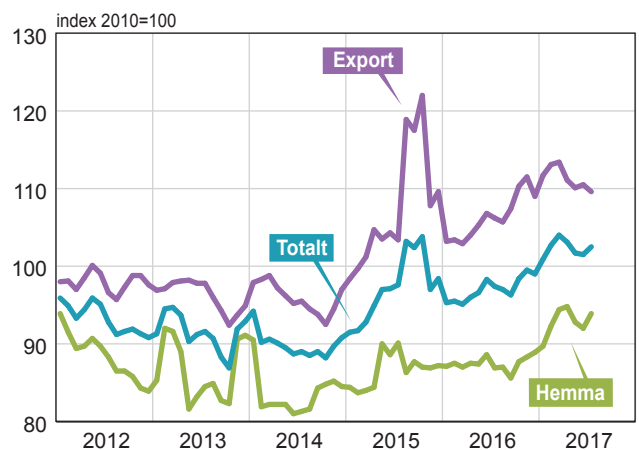
Anton Hammarstedt

Ökad ordergång till industrin

I juli ökade industrins ordergång med 2,2 procent jämfört med föregående månad, i säsongrensade tal, efter att ha minskat i juni. Månadsförändringen har gått både upp och ner under året, och ungefär varannan månad har det varit en nedgång. Under juli kom den positiva utvecklingen från hemmamarknaden, som ökade med 4,3 procent. Exportmarknaden minskade däremot med 1,0 procent under månaden.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Av de branscher och aggregat som publiceras var det branschen annan transportmedelsindustri som ökade mest,

med en orderuppgång på 38,6 procent jämfört med juni. Denna förändring härrör från hemmamarknaden, som ökade med 74,5 procent från en förhållandevis låg siffra i juni, medan order från kunder i utlandet minskade med 2,3 procent under samma period. Annan transportmedelsindustri utgör dock en förhållandevis liten del av den totala orderingen.

Större bidrag till månadens utveckling kom från metallvaruindustrin respektive stål- och metallverk. Dessa ökade med 8,3 respektive 9,5 procent. I båda fallen härrör ökningen från inhemska ordrar. Inom metallvaruindustrin var orderingen från hemmamarknaden 14,7 procent högre än i juni, och för stål- och metallverk var den 26,1 procent högre. Industrin för stål- och metallverk har legat på en ganska stabil ordergång hittills under året, medan industrin för metallvaror gjorde en tidigare toppnotering under mars då man uppvisade sitt högsta säsongsgrensade indextal sedan 2008.

Orderingång och omsättning

Förändring i procent

	jul 17/ jun 17	jul 17/ jul 16	jan-jul 17/ jan-jul 16
Orderingång			
Hemmamarknad	4	6	6
Exportmarknad	-1	-1	6
Totalt	2	2	6
Omsättning			
Hemmamarknad	1	3	4
Exportmarknad	0	4	5
Totalt	1	4	4

Positiv tillväxt på årsbasis

Den kalenderkorrigerade årsjämförelsen har visat positiva siffror hittills i år, och så också under juli. Jämfört med samma månad 2016, var orderingången 2,1 procent högre. Varje månad i år har ökat jämfört med samma månad föregående år (med januari som enda undantag då orderingången var oförändrad jämfört med januari 2016).

Den starka årsutvecklingen kom under juli främst från hemmamarknaden, som ökade med 6,2 procent medan exportmarknaden backade med knappt en procent.

Det kalenderkorrigerade (men ej säsongsgrensade) indextalet för totalmarknaden var det lägsta hittills i år. Att detta ändå ger en ökning i den säsongsgrensade serien beror på att minskningen under den traditionella semester månaden juli var mindre än vad den brukar vara. En möjlig förklaring skulle kunna vara att företag i Sverige inte koncentrerat sin semester till juli i lika stor utsträckning som de tidigare har gjort, vilket också förklarar varför ökningarna i både den kalenderkorrigerade och den säsongsgrensade tidsserien härrör från den inhemska orderingen.

Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer visade i juli att tillverkningsindustrins samlade bedömning av orderstocken låg på en "rekordhög positiv nivå".

UTRIKESHANDEL

Underskott i augusti

I augusti uppvisade utrikeshandeln med varor ett underskott för andra månaden i rad. Handelsnettot beräknades till -5,4 miljarder kronor, vilket innebär att värdet av importen var betydligt högre än värdet av exporten. Handelsunderskottet var det största sedan augusti förra året. Varuhandeln med övriga länder inom EU fortsatte att uppvisa ett underskott medan ett överskott noterades för handeln med resten av världen. Mellan januari och augusti ökade värdet av varuexporten med 12 procent och värdet av varuimporten ökade med 10 procent jämfört med motsvarande period förra året. Trots detta är värdet av importen, precis som under motsvarande period i fjol, något högre än värdet av exporten vilket resulterar i ett underskott på 0,7 miljarder kronor.

Trots underskottet i augusti indikerar tendensundersökningar såsom KI:s konjunkturbarometer en uppgång av exportorderingen i september och industriföretagen fortsätter vara nöjda överlag med storleken på exportorderstockarna.

Sveriges största exportmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 17/16 %
	2017 jan-jul	2016 jan-jul		
Tyskland	82 284	71 996	11,0	14
Norge	73 905	67 090	9,9	10
USA	52 297	52 197	7,0	0
Finland	51 043	44 742	6,8	14
Danmark	50 163	46 544	6,7	8
Storbritannien	46 103	40 704	6,2	13
Nederländerna	38 728	35 247	5,2	10
Kina	34 420	26 118	4,6	32
Belgien	33 259	30 690	4,5	8
Frankrike	32 114	30 686	4,3	5
Polen	22 102	22 074	3,0	0
Italien	20 912	18 547	2,8	13

Sveriges största importmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 17/16 %
	2017 jan-jul	2016 jan-jul		
Tyskland	138 610	126 400	18,7	10
Nederländerna	63 726	55 414	8,6	15
Norge	61 593	54 402	8,3	13
Danmark	54 700	50 111	7,4	9
Storbritannien	38 785	35 738	5,2	9
Belgien	37 741	31 361	5,1	20
Finland	34 182	30 552	4,6	12
Kina	34 108	31 328	4,6	9
Polen	29 015	24 184	3,9	20
Frankrike	28 343	28 595	3,8	-1
Italien	24 520	22 319	3,3	10
Ryssland	21 512	16 538	2,9	30

Handelsnetto

Senaste uppgift: augusti 2017

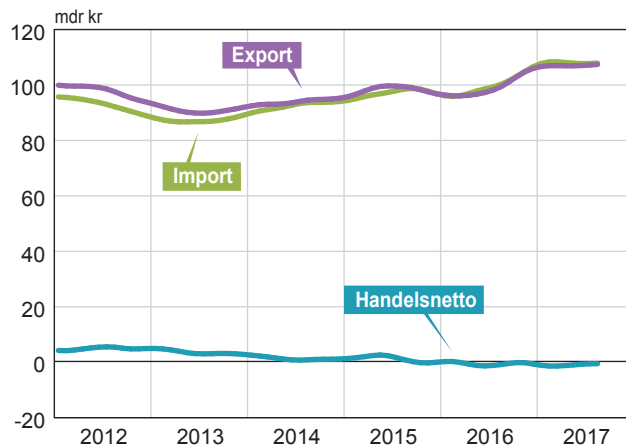
Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot -5,4 miljarder kronor i augusti

Utrikeshandeln med varor gav ett underskott på 5,4 miljarder kronor under augusti 2017 enligt preliminära beräkningar. För augusti 2016 var det ett underskott på 10,1 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

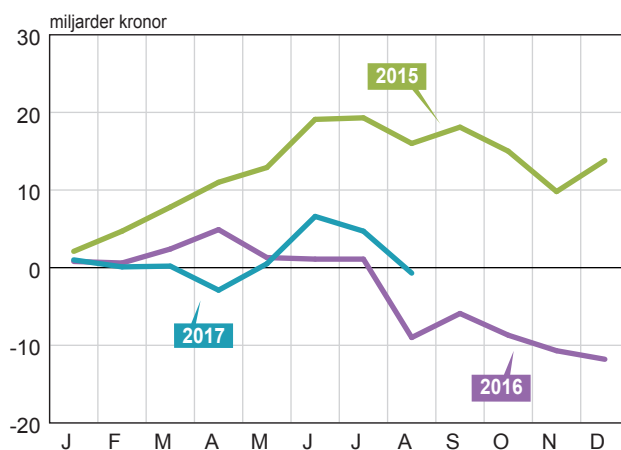
Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

Varuexportens värde under augusti uppgick till 99,9 miljarder kronor och varuimporten till 105,3 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 13 procent, medan varuimporten har ökat i värde med 7 procent jämfört med augusti 2016. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 7,3 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 12,7 miljarder.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början. Miljarder kronor. Löpande priser

Antalet vardagar i augusti 2017 var lika många som i augusti 2016. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett underskott på 0,5 miljarder kronor för augusti 2017, och ett underskott på 0,6 miljarder kronor för juli 2017. För juni 2017 var motsvarande värde ett underskott på 0,7 miljarder kronor.

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 12 procent och värdet för varuimporten ökat med 10 procent jämfört med motsvarande period för ett år sedan. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 847,3 miljarder kronor och varuimportvärdet till 848,0 miljarder. Handelsnettot för januari–augusti 2017 gav därmed ett underskott på 0,7 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett underskott på 9,0 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: augusti 2017

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

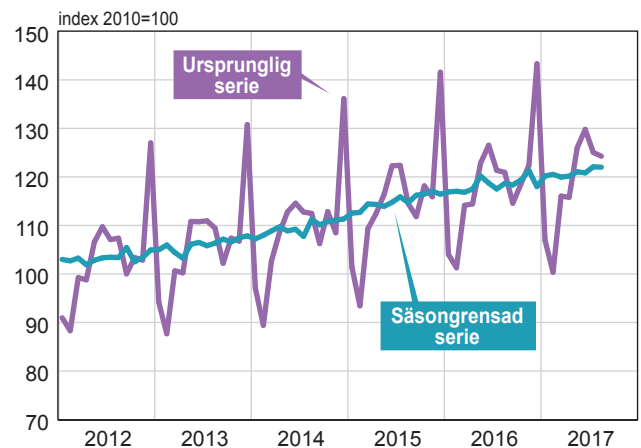
Liten försäljningsnedgång

Försäljningen inom detaljhandeln var så gott som oförändrad i augusti. Jämfört med juli sjönk försäljningen med 0,1 procent, säsongrensat. Trots det är trenden fortsatt positiv. Sett till den senaste tremånadersperioden, juni–augusti, steg detaljhandeln med 1,0 procent jämfört med mars–maj.

Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln minskade i augusti, med 0,1 procent säsongrensat och jämfört med månaden innan.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Fortsatt ökning i årstakt

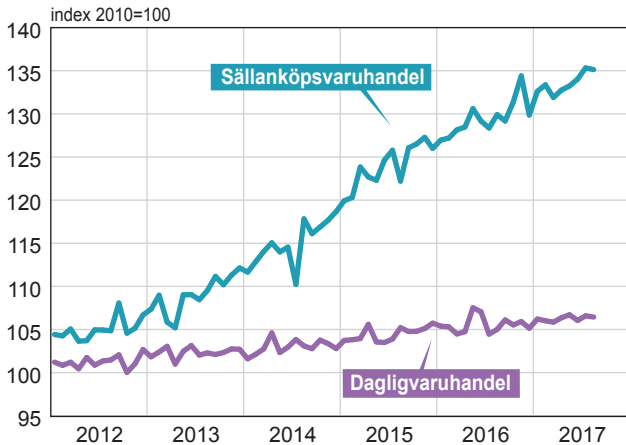
Försäljningen i detaljhandeln ökade med 2,8 procent i augusti, jämfört med motsvarande månad året innan, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det var inte lika stor ökning som i juli, men något över den genomsnittliga årstillväxten under året. Utfallet för semestermånaderna juli–augusti bör tolkas med viss försiktighet men att augusti är i slutet av semestern för de flesta kan bidra till att konsumtionen hålls tillbaka en aning.

Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln uppvisade en uppgång under augusti, jämfört med samma månad året innan. Dagligvaruhandeln ökade mer än sällanköpshandeln, 3,8 procent respektive 1,3 procent.

Utvecklingen varierade inom sällanköpshandeln. Om man ser till de olika branscherna inom sällanköpshandeln så syns det även där att konsumtionen har varit något återhållsam. Störst vikt i den totala detaljhandeln har beklädnadshandeln som ökade med 1,4 procent, men där höll en sjunkande skohandel tillbaka. Den sjönk med 3,3 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med augusti året innan.

Försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Postorderhandeln fortsätter att växa starkt, med 10,4 procent, men även sport- och fritidshandeln samt elektronikhandeln har visat en god utveckling. Färghandeln fortsätter att tappa i försäljning och minskade med 16,6 procent, men har en liten vikt jämfört med andra branscher.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2017	jan–aug 2017
Dagligvaruhandel	1,3	0,7
därunder:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,5	0,3
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	5,2	2,2
Sällanköpsvaruhandel	3,8	3,8
därunder:		
Klädhandel	2,1	0,1
Skohandel	-3,3	-1,9
Möbelhandel	3,4	7,6
Elektronikhandel	5,2	5,2
Järn- och bygghandel	5,2	3,5
Färghandel	-16,6	-12,2
Bokhandel	-8,4	2,3
Guldsmedshandel	-3,5	-2,8
Sport- o fritidshandel	5,8	1,5
Postorderhandel	10,4	14,1
Totalt detaljhandel	2,8	2,5

Övervägande positiva siffror hittills i år

Hittills i år har försäljningen inom detaljhandeln ökat med 2,5 procent jämfört med motsvarande period året innan. Dagligvaruhandeln steg med 0,7 procent, medan

sällanköpshandeln steg med 3,8 procent. Ser man till den totala utvecklingen under året så har de flesta branscherna utvecklats positivt, jämfört med samma period i fjol. Postorderhandeln fortsätter att ha en stark tillväxt liksom möbelhandeln och elektronikhandeln. Sämre utveckling noteras framför allt för färghandeln, men även skohandeln.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: juli 2017

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

Anton Hammarstedt

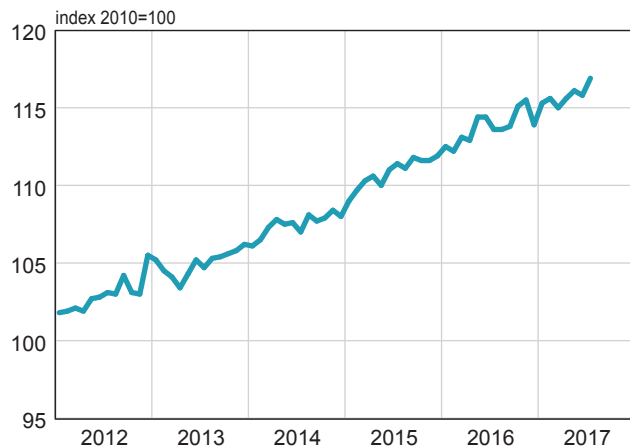
Ökad hushållskonsumtion i juli

Hushållens konsumtionsutgifter ökade i juli, både när man jämför det säsongrensade utfallet med det i juni, och när man jämför den kalenderkorrigerade konsumtionen i juli i år mot densamma i juli i fjol. Jämfört med föregående månad ökade konsumtionen med 0,9 procent och jämfört med juli 2016 var ökningen 3,0 procent, vilket var den högsta årstillväxten som noterats sedan februari.

I absoluta tal är hushållskonsumtionen vanligtvis lägre i juli än föregående månader, vilket är ett mönster som känns igen från övrig korttidsstatistik. Det beror främst på att juli är en månad där många tar semester.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Andra kvartalet reviderades ned

En av orsakerna till uppgången i juli är att vid denna publicering har siffrorna för andra kvartalet reviderats ned något, vilket har att göra med att omsättningen inom både detaljhandeln och övriga tjänstesektorn har reviderats ned. Detta har i sin tur att göra med att vid den slutliga beräkningen för kvartal 2 finns momsdata tillgängliga som ersätter de urvalsundersökta företagen. Istället för att skatta mindre företags omsättning utifrån ett urval, används alltså momsdata för att observera samtliga företags utfall. Andra kvartalet 2017 har dock fortfarande högre konsumtions-siffror än andra kvartalet 2016, även om ökningen inte är lika kraftig efter nedrevideringen som de var vid föregående publicering.

Ökning för fordonshandeln

Vad gäller hushållens fördelning av sin konsumtion, är det transporter och motorfordonshandel som har bidragit mest till ökningen jämfört med juli föregående år. Den utgiftspost som har ökat mest sedan föregående år är dock post- och telekommunikationer, men eftersom dess vikt är lägre (den utgör en mindre andel av hushållens totala konsumtion) har den inte haft lika stor påverkan på förändringstakten i totala konsumtionsutgifter. Ingen utgiftspost har minskat i kalenderkorrigerade siffror, men beklädnadshandeln har ökat med blygsamma 0,4 procent. I den ackumulerade årsjämförelsen är det även beklädnadshandeln som sticker ut som den enda utgiftspost som har minskat jämfört med perioden januari–juli 2016.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2017	jan–jul 2017
Detaljhandel, mest livsmedel	2,3	0,6
Beklädnadshandel	0,4	-0,4
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	1,5	0,8
Möbler, inredning m.m.	9,7	6,6
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	4,1	3,1
Post- och telekommunikation	5,9	7,8
Rekreation och kultur	2,9	4,1
Hotell och restaurang	2,0	1,5
Övriga varor och tjänster	13,0	6,0
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	3,0	2,1

Enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer för juli har hushållen fortsatt positiva förväntningar, även om synen på den egna ekonomin har sjunkit något sedan juni. Deras syn på Sveriges ekonomi har dock stärkts.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: augusti 2017

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonsstatistik

Personbilsregistreringarna minskade i augusti

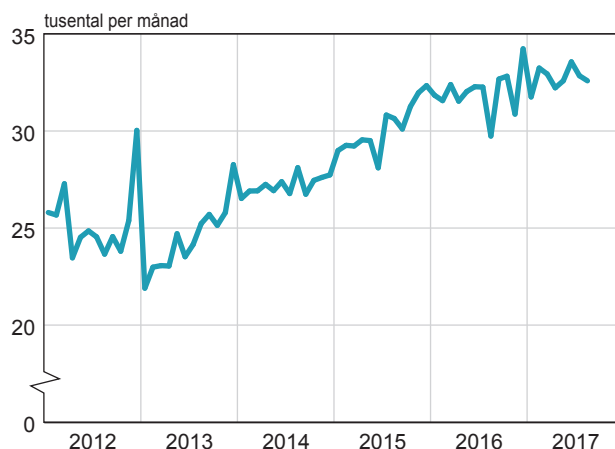
Nyregistreringarna av personbilar ökade i snabb takt under 2015, men sedan början av 2016 har ökningstakten varit betydligt mer dämpad. Den långsiktiga trendskattningen har dock pekat svagt uppåt sedan årsskiftet, vilket indikerar att personbilsregistreringar alltjämt ökar något, dessutom från en redan hög nivå. Efter en kraftig ökning i juni i säsongrensade tal har utvecklingen försvagats och efter en nedgång på drygt 2 procent i juli minskade nyregistreringarna ytterligare med 0,8 procent i augusti. Personbilsregistreringarna är därmed tillbaka på samma nivå som innan sommaren.

Den starka uppgången i juni ger utslag på utvecklingen sett ur ett tremånadersperspektiv där personbilsregistreringarna under juni–augusti ökade med 1,3 procent jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Under fyra

av de senaste sex månaderna har motsvarande jämförelse visat på en ökning, vilket är ytterligare en indikation på att personbilsregistreringarna har fortsatt uppåt under året.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

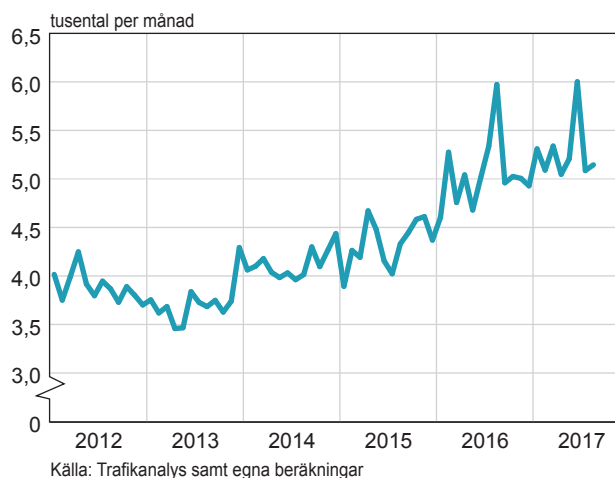
Även i faktiska tal har nyregistreringarna hittills ökat under alla månader utom april. Antalet nyregistrerade personbilar uppgick till 31 373 i augusti, vilket var 8,9 procent fler än motsvarande månad i fjol. Av dessa bilar registrerades nästan två tredjedelar av företag och organisationer. Hittills under året har 258 409 personbilar registrerats, vilket är 3,0 procent fler än under motsvarande period året innan.

Avtagande trend för lastbilsregistreringarna

Nyregistreringarna av lastbilar har också dämpats något under sommarmånaderna. En kraftig ökning i juni följdes av en lika stor nedgång i juli innan lastbilsregistreringarna åter steg i augusti med 1,2 procent, säsongrensat. Utvecklingen under de senaste månaderna visar dock på en avmattning, vilket även den långsiktiga trendskattningen indikerar med en svagt nedåtgående trend sedan maj i år. Det rör sig dock om en dämpning från en hög nivå även vad gäller lastbilarna.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Under juni–augusti steg emellertid nyregistreringarna med 4,1 procent, säsongrensat och jämfört med perioden

mars–maj. Det beror på att den kraftiga uppgången i juni drar upp utvecklingen för de senaste tre månaderna. Mätt i årstakt minskade lastbilsregistreringarna med 13,4 procent i augusti, vilket var andra månaden i följd som utvecklingen i faktiska tal visade negativa siffror. Senast nyregistreringarna minskade i årstakt under två på varandra efterföljande månader var i slutet av 2013.

Produktionen inom tjänstesektorn

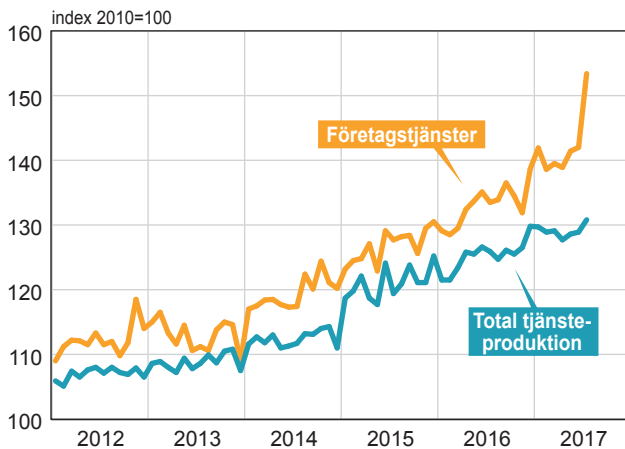
Senaste uppgift: juli 2017

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tredje månaden i följd med ökad tjänsteproduktion

Tjänstbranscherna har bidragit starkt till den svenska tillväxten under senare år. I början av 2017 dämpades dock utvecklingen och den säsongrensade produktionen minskade under tre av fyra månader innan utvecklingen vände upp i maj. Sedan dess har produktionen fortsatt att stiga och tjänsteproduktionsindex avseende juli visade att produktionen ökade med 1,5 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Utvecklingen innebar att indexet därmed klev över nivån från årsskiftet för första gången i år.

Tjänsteproduktionsindex
Säsongrensade månadsvärden

Uppgången var bred och bland de olika delbranscherna var det endast hotell- och restaurangbranschen som uppvisade en minskad produktion i juli. Företagstjänster ökade för tredje månaden i rad och uppgången var markant. Produktionen av tjänster ökade i säsongrensade tal med 8,0 procent, en utveckling som inte överträffats de senaste sex åren. Även motorhandeln steg kraftigt efter uppgångar fyra av sex månader dessförinnan. Likaså utvecklades produktionen inom transportbranschen positivt i juli. Transportbranschen har haft det kämpigt under många år men under hösten i fjol inträffade ett tydligt trendbrott. Tjänsteproduktionen ökade i snabb takt från oktober och fram till årsskiftet och produktionsnivån i december var den högsta sedan maj 2011. Utvecklingen vände därefter nedåt men uppgången i juli betyder att produktionsnedgången nästan har hämtats igen.

Positiv tremånadersutveckling

Den senaste tremånadersperioden, maj–juli, ökade produktionen med 0,7 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Tremånaderstakten vände därmed upp efter att de tre föregående månaderna visat negativa utvecklingstal på tremånadersbasis. Starkast utveckling i juli hade motorhandeln respektive företags-tjänster där produktionen ökade med ungefär 4 procent vardera. Även övriga handelsbranscher och informations- och kommunikationstjänster ökade produktionen sett i ett tremånadersperspektiv. Fastighetsbranschen, som står för nästan en femtedel av tjänsteproduktionen, backade dock och likaså sjönk produktionen inom utbildningsväsendet.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2017	jan–jul 2017
Motorhandel	12,6	7,9
Partihandel	5,6	4,0
Detaljhandel	3,5	2,2
Transport och magasinering	2,9	1,6
Hotell och restaurang	0,4	2,3
Information och kommunikation	3,2	3,1
Fastighetsverksamhet	-2,3	0,7
Företagstjänster	15,4	7,5
Kultur, nöje och fritid	9,2	4,8
Total tjänstesektor	4,1	3,8

Stegrad årstakt i juli

I juli, som är den främsta semester månaden, sjunker av förklarliga skäl tjänsteproduktionen markant jämfört med föregående månader. Att tjänsteproduktionen ökat i säsongrensade termer indikerar att minskningen var mindre i år än normalt även om julisiffrorna överlag bör tolkas med viss försiktighet. På årsbasis steg ökningstakten till den högsta på fyra månader vilket också kan ses som ett bevis på att juli i år var starkare än vanligt.

Jämfört med juli i fjol steg tjänsteproduktionen med 4,1 procent. Företagstjänster redovisade en årstillväxt på drygt 15 procent, men även motorhandeln och uthyrnings- och resetjänster noterade kraftiga tillväxttal på drygt 13 respektive 10 procent. Fastighetsbranschen, utbildningsväsendet samt hälso- och sjukvård var de enda branscher där produktionen i juli låg på en lägre nivå än för ett år sedan.

Akkumulerat fram till juli i år har tjänsteproduktionen ökat med 3,8 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Samtliga branscher noterar uppgångar men hur mycket branscherna har ökat varierar kraftigt. Uthyrnings- och resetjänster har ökat med nästan 11 procent, motorhandeln och företagstjänster med drygt 8 procent medan fastighetsbranschen inte nådde upp till 1 procent jämfört med januari–juli i fjol.

BYGGMARKNAD

Mycket starkt nuläge men dämpade förväntningar

Enligt Konjunkturbarometern uppges byggandet ha ökat i ytterligare omfattning de senaste månaderna. Nettotalet, det vill säga skillnaden mellan andelen företag som redovisar ökat respektive minskat byggande, uppgår nu till den högsta nivån sedan månadsundersökningen startade 1996.

En förhållandevis stor andel av företagen rapporterar att orderstockarna fortsätter att växa. Den samlade bedömningen av orderstockarnas storlek är fortsatt mycket positiv och förbättrades ytterligare i september. Husbyggarna är mer positiva medan anläggningsföretagens syn på orderstockarna dämpades något för andra månaden i rad.

Husbyggarna rapporterar också om en omfattande ökning av antalet anställda medan anläggningsföretagen redovisar oförändrad sysselsättning. Det främsta bygghindret uppges dock fortsatt vara brist på arbetskraft, både bland husbyggarna och anläggningsföretagen.

Byggföretagens förväntningar på byggandet de närmaste månaderna dämpades något för andra månaden i rad men är fortsatt högre än normalt. Under ganska lång tid har dock utfallen överträffat förväntningarna ganska rejält. Synen på orderstockarnas utveckling är fortsatt mycket optimistisk.

Byggföretagens anställningsplaner på tre månaders sikt är fortsatt mycket optimistiska. Anbudspriserna väntas sammantaget öka i större utsträckning än normalt de närmaste månaderna.

Byggkostnader

Senaste uppgift: augusti 2017

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Utvecklingen den senaste månaden

Faktorprisindex steg med 0,1 procent och entreprenörens kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, gick upp med lika mycket mellan juli och augusti 2017. Bland entreprenörens kostnader steg maskinkostnader och omkostnader, samt gruppen för transporter, drivmedel och elkraft. Löner och byggmaterial var oförändrade.

Faktorprisindex för flerbostadshus		
Förändring i procent	aug 17/jul 17	
	aug 17/jul 17	aug 17/aug 16
Entreprenadkostnader	0,1	2,6
Byggmaterial	0,0	3,1
Löner	0,0	1,9
Maskiner	0,9	3,2
Transporter, drivmedel, elkraft	0,2	3,4
Omkostnader	0,1	2,2
Byggherrekostnader	0,3	2,5
Total byggkostnad	0,1	2,6

VVS-material, järn och stål samt trävaror gick upp, medan övrigt byggmaterial och golvmaterial sjönk. Övriga

byggmaterialgrupper hade oförändrade priser. Byggherrekostnader gick upp. Ökningen beror på stigande räntekostnad och något högre allmänna kostnader mellan juli och augusti.

Utvecklingen det senaste året

Faktorprisindex och entreprenörens kostnader, som har den största vikten i faktorprisindex, steg båda med 2,6 procent.

Gruppen transporter, drivmedel och elkraft ökade mest, men även grupperna maskiner, omkostnader och löner steg. Byggmaterialkostnader gick upp med 3,1 procent. Den största ökningen i byggmaterialgruppen hade armeringsstål som steg med 5,8 procent. Betongvaror som har den största vikten gick upp med 2,7 procent. Övriga byggmaterialgrupper ökade också. Byggherrekostnader gick upp med 2,5 procent mellan augusti 2016 och augusti 2017.

NÄRINGSLIV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: juli 2017

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

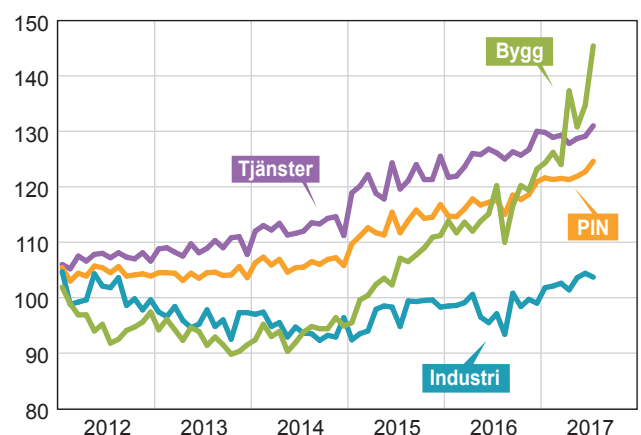
Jenny Nyberg

Ökad produktion i juli

Andra halvåret 2017 inleddes med en uppgång för produktionen inom näringslivet. Majoriteten av månaderna under första halvåret utvecklades positivt och i juli steg produktionen med 1,5 procent jämfört med föregående månad, i säsongrensade tal. Den starkaste utvecklingen stod byggproduktionen för som ökade med 7,9 procent. Även tjänstesektorn ökade i juli medan industriproduktionen sjönk.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Stark byggproduktion senaste tre månaderna

Produktionen under maj-juli steg jämfört med föregående tremånadersperiod. Under perioden ökade produktionen inom näringslivet med 1,4 procent, i säsongrensade tal, jämfört med perioden februari-april. Tjänstesektorn som är den största delsektorn inom näringslivet ökade med 0,7 procent. Byggbranschen bidrog till uppgången med

Ökad sysselsättning bland utrikes födda

Sysselsättningen fortsatte att öka under andra kvartalet 2017. Även bland män är nu sysselsättningsgraden i nivå med första halvåret 2008 innan finanskrisen slog till. Det var främst gruppen utrikes födda som bidrog till ökningen.

Sysselsättningen fortsatte att öka

Sysselsättningsgraden, det vill säga andelen av befolkningen i åldern 15–74 år som är sysselsatta, har ökat stadigt sedan början av 2010.

Sysselsättningsgraden uppgick under andra kvartalet till 67,8 procent, enligt säsongrensade och utjämnade data. Bland män är nu sysselsättningsgraden i nivå med första halvåret 2008 innan finanskrisen slog till och som därefter ledde till en kraftig minskning av sysselsättningsgraden. Bland kvinnor är sysselsättningsgraden sen ungefär två år högre än vad den var 2008.

Att sysselsättningsgraden stiger innebär att sysselsättningen ökar snabbare än befolkningen i åldrarna 15–74 år. Jämfört med andra kvartalet 2016 ökade antalet sysselsatta med 99 000 medan befolkningen i denna åldersgrupp ökade med 84 000.

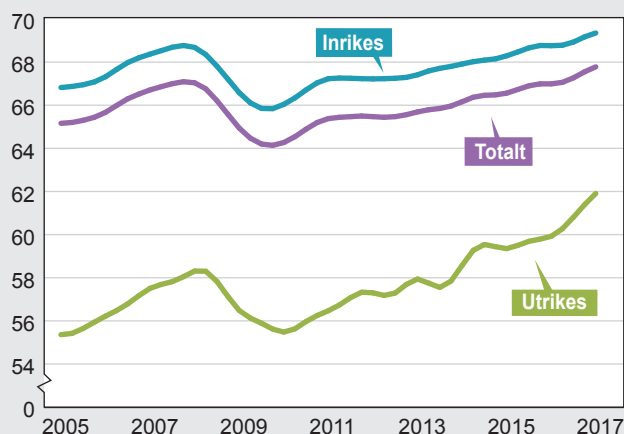
Sysselsättningen ökade bland utrikes födda

Antalet utrikes födda som hade sysselsättning ökade under andra kvartalet 2017. De ökade med 89 000 jämfört med andra kvartalet 2016, medan antalet sysselsatta inrikes födda inte visade någon signifikant förändring. Detta kan kopplas till stora skillnader i befolkningsutvecklingen, där antalet utrikes födda i åldern 15–74 år ökade med 93 000 medan antalet inrikes födda i åldern 15–74 år minskade med 9 000.

Sysselsättningsgraden är fortsatt lägre bland utrikes födda jämfört med inrikes födda. Den senaste tiden har dock andelen sysselsatta ökat snabbare bland utrikes födda än bland inrikes födda. Skillnaden mellan grupperna har därmed minskat något. Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick sysselsättningsgraden bland inrikes födda till 69,4 procent och till 61,9 procent bland utrikes födda.

Sysselsättningsgrad inrikes och utrikes födda

Procent av befolkningen, 15–74 år. Säsongrensad och utjämnad

Högre sysselsättningsgrad bland män

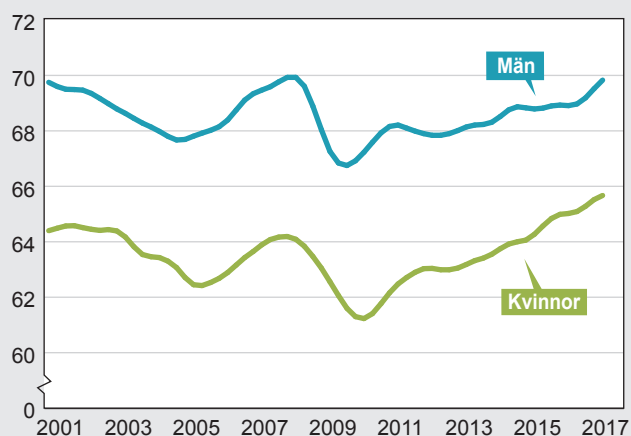
Sett över en längre period har sysselsättningsgraden ökat mer bland kvinnor än bland män och skillnaden mellan könen har minskat.

De senaste kvartalen visar dock säsongrensade och utjämnade data att ökningen i sysselsättningsgraden har varit något högre bland män än bland kvinnor.

Sysselsättningsgraden ligger fortsatt på en högre nivå bland män än bland kvinnor. Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick sysselsättningsgraden till 69,8 procent bland män och 65,7 procent bland kvinnor.

Sysselsättningsgrad män och kvinnor

Procent av befolkningen, 15–74 år. Säsongrensad och utjämnad

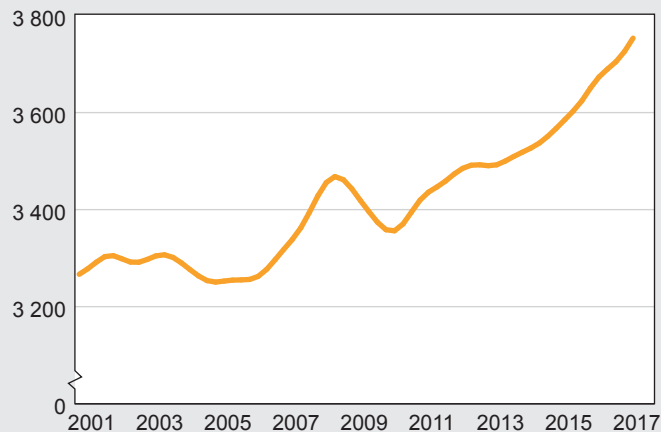
Fortsatt ökning av antalet fast anställda

Sysselsatta kan delas in i anställda, företagare och medhjälpande hushållsmedlemmar.

Jämfört med andra kvartalet 2016 ökade antalet anställda med 86 000 till 4 536 000. Fast anställda, som ökade med 76 000, bidrog främst till ökningen medan antalet tidsbegränsat anställda inte visade på någon signifikant förändring. Även säsongrensade och utjämnade data visar att antalet fast anställda fortsatte att öka under andra kvartalet.

Antal fast anställda

Tusental, 15–74 år. Säsongrensad och utjämnad

I FOKUS

För sjunde kvartalet i rad ökade antalet anställda i privat sektor och uppgick till 3 021 000 personer, en ökning med 37 000 jämfört med samma kvartal föregående år. Den största ökningen har dock skett inom den kommunala sektorn där antalet anställda ökade med 54 000 till 1 176 000 personer.

Arbetslösheten lägst bland kvinnor

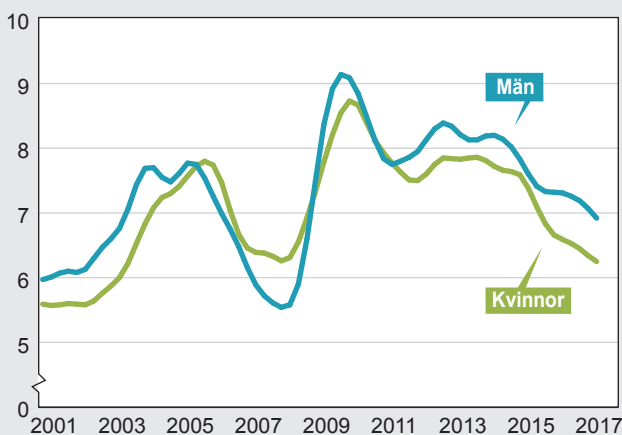
Arbetskraften utgörs av sysselsatta och arbetslösa personer och arbetslösheten mäts som andelen arbetslösa personer av arbetskraften.

Finanskrisen som startade i USA 2008 påverkade efterhand även många andra länder och i Sverige steg arbetslösheten kraftigt under några år framåt. Männen var de som drabbades hårdast och sedan dess har arbetslösheten under större delen av tiden varit högre bland männen än bland kvinnorna. Under åren 2011–2014 var arbetslösheten relativt stabil kring 8 procent men har sedan minskat under de följande åren.

Säsongrensade och utjämnade data fortsatte arbetslösheten att minska och uppgick till 6,6 procent andra kvartalet 2017. För männen var den 6,9 procent och för kvinnorna 6,3 procent. Andelen arbetslösa är alltså lägre bland kvinnorna och avståndet mellan könen har ökat på senare tid.

Arbetslöshet män och kvinnor

Procent av arbetskraften, 15–74 år. Säsongrensade och utjämnade data

Minskningen i arbetslösheten var större bland utrikes födda än bland inrikes födda. Arbetslösheten bland utrikes födda fortsätter dock ligga på en betydligt högre nivå än bland inrikes födda. Andelen arbetslösa bland inrikes födda uppgick andra kvartalet 2017 till 4,3 procent och bland utrikes födda var den 15,1 procent enligt säsongrensade och utjämnade data.

Arbetslösheten minskade bland unga

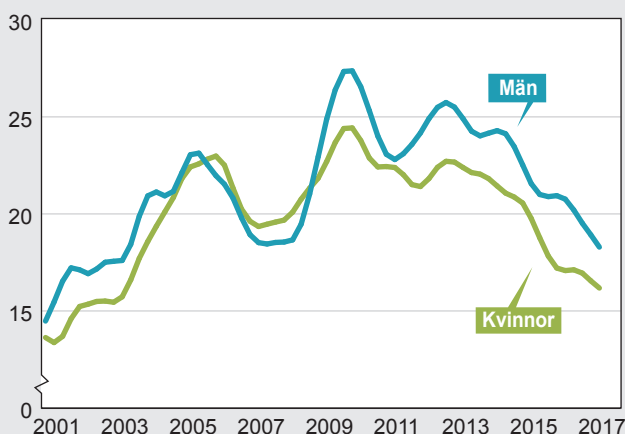
I åldersgruppen 15–24 år ingår en mindre andel i arbetskraften jämfört med äldre åldersgrupper.

Anledningen är att bland de unga finns många som studerar och det är därför naturligt att färre tagit steget ut i yrkeslivet. Bland de som nyligen har klivit in på arbetsmarknaden är arbetslösheten högre jämfört med gruppen 15–74 år.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en minskning av andelen arbetslösa bland unga under andra kvartalet 2017. Detta är en utveckling som har pågått under flera år men arbetslösheten ligger fortfarande högre än i början av 2000-talet. Under andra kvartalet 2017 uppgick arbetslösheten till 17,3 procent bland unga. Bland män uppgick andelen arbetslösa till 18,3 procent och bland kvinnor uppgick den till 16,2 procent. Även i denna grupp är alltså arbetslösheten högre bland män än bland kvinnor. Skillnaden mellan könen är större än i åldersgruppen 15–74 år.

Ungdomsarbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–24 år. Säsongrensade och utjämnade data

Minskat antal undersysselsatta

Bland de sysselsatta finns personer som vill och kan arbeta mer än vad de vanligen gör, så kallade undersysselsatta. Gruppen utgör en del av det outnyttjade arbetskraftsutbudet och visar hur många sysselsatta det finns vars arbetskraft inte tas tillvara fullt ut.

Bland de sysselsatta i åldern 15–74 år var 240 000 undersysselsatta under andra kvartalet 2017. Det är en minskning med 21 000 personer jämfört med andra kvartalet 2016, och det var åttonde kvartalet i rad som antalet undersysselsatta minskade.

Magda Tordenmalm och Fredrik Öhrström, AKU

en produktionsökning på 6,0 procent och även industriproduktionen ökade med 1,8 procent.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	jul 17/ jun 17 ¹⁾	maj-jul 17/ feb-apr 17 ¹⁾	jul 17/ jul 16 ²⁾
Industri inkl. energi	-0,7	1,8	6,6
Bygg	7,9	6,0	21,2
Tjänster	1,5	0,7	4,1
Totalt	1,5	1,4	6,1

1) Säsongsrensad och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Uppgång jämfört med föregående år

Jämfört med juli 2016 ökade näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal med 6,1 procent. Även i årstakt var utvecklingen starkast för byggproduktionen som ökade med hela 21,2 procent. Tjänsteproduktionen bidrog trots det mest till utvecklingen med en ökning på 4,1 procent och även industriproduktionen steg jämfört med motsvarande månad i fjol.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: augusti 2017

Källa: SCB:s konsumentprisindex

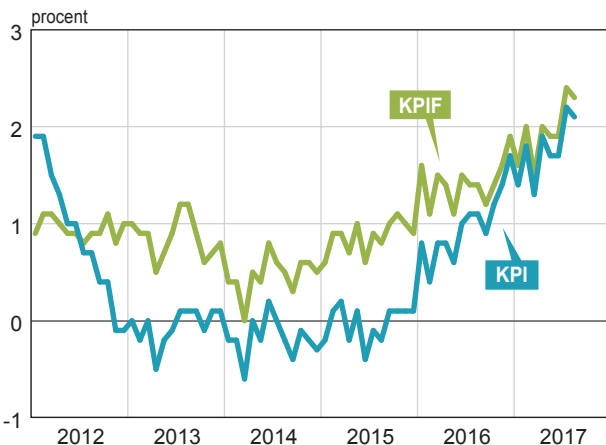
Miykal Tareke och John Johansson

Inflationstakten svagt nedåt

I september ersattes måttet KPI med KPIF (KPI med fast ränta) som målvariabel för Riksbankens penningpolitik. Den enda skillnaden mellan KPI och KPIF är hanteringen av hushållens räntekostnader. I KPIF räknas effekten av ändrade räntesatser på hushållens bostadslån bort från prisutvecklingen. KPIF visar således samma underliggande prisutveckling som KPI, men utan de direkta effekterna av en ändrad penningpolitik. Inflationstakten enligt KPIF var 2,3 procent i augusti, vilket var en nedgång från 2,4 procent i juli. KPIF sjönk med 0,1 procent från juli till augusti.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

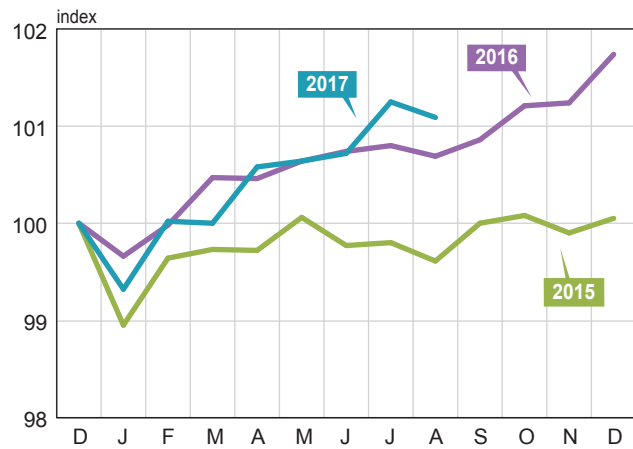

Boendekostnader och livsmedel drar upp KPI

Inflationstakten enligt KPI var 2,1 procent i augusti. Det var en nedgång från juli då den var 2,2 procent.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Högre boendekostnader (som ökade med 2,8 procent) bidrog med 0,6 procentenheter, varav elpriser (6,8 procent) och kostnader för nyttjande av bostaden för egna hem (3,0 procent) bidrog med 0,2 procentenheter vardera. Prisökningar på livsmedel och alkoholfria drycker (2,5 procent) bidrog med 0,4 procentenheter. Högre priser för restauranger och logi (3,6 procent) bidrog med 0,3 procentenheter vardera. Prisökningar på transporttjänster (5,9 procent), drivmedel (5,6 procent) samt paketresor (14,6 procent) bidrog med ytterligare 0,2 procentenheter vardera i augusti.

Uppgången motverkades av lägre priser på mobiltelefonutrustning (-11,8 procent), som påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter.

Konsumentprisernas förändring

Augusti 2017

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan aug 2016 ¹⁾
	Föregående månad	aug 2016	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,0	2,5	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	1,8	0,1
Kläder och skor	6,2	-1,8	-0,1
Boende	0,3	2,8	0,6
Inventarier och hushållsvaror	0,5	0,4	0,0
Hälsa- och sjukvård	-0,1	0,8	0,0
Transport	-2,0	2,8	0,4
Post och telekommunikationer	0,1	-5,3	-0,2
Rekreation och kultur	-2,7	2,8	0,3
Utbildning	0,0	3,6	0,0
Restauranger och logi	0,6	3,6	0,3
Div varor och tjänster	0,5	4,2	0,3
KPI totalt	-0,2	2,1	2,1

1) Procentenheter

Priserna på resor vände ned i augusti

KPI sjönk med 0,2 procent från juli till augusti. Under motsvarande period 2016 sjönk KPI med 0,1 procent.

Till månadsförändringen bidrog högre priser på kläder (6,8 procent) med 0,3 procentenheter. Högre boendekostnader (0,3 procent) bidrog med ytterligare 0,1 procentenhet,

huvudsakligen beroende på högre priser på el.

Uppgången motverkades främst av prissänkningar på paketresor (-20,7 procent) som bidrog nedåt med 0,4 procentenheter och utrikes flygresor (-25,3 procent) som bidrog nedåt med 0,3 procentenheter. Det bör ses mot bakgrund av att det varit en stor prisuppgång i både juni och juli och att en betydande metodändring vad gäller prismätningen av flygcharter genomförts.

Metodändringar för flygcharter

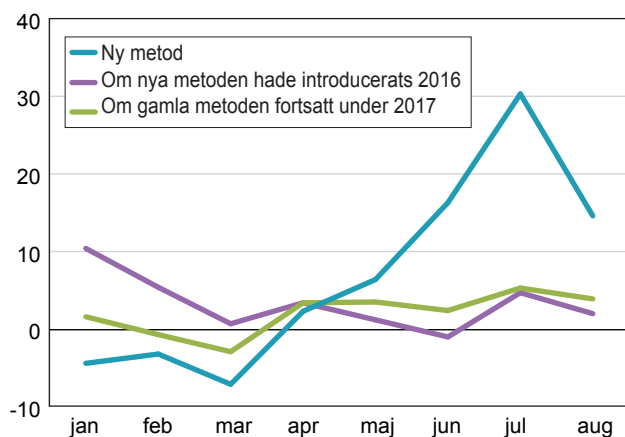
Från januari 2017 ändrades hanteringen av säsongsmässiga priser för charterresor. Den nya metoden följer rekommendationer från Eurostat och innebär huvudsakligen att prisutvecklingen för resor som inte säljs under vissa perioder på året (är ur säsong) representeras av prisutvecklingen för resor som finns tillgängliga (är i säsong). Den föregående metoden använde det senast noterade priset för en resa i säsong under perioden som resan är ur säsong. I undersökningen för charterresor mäts så kallade sommarresor under perioden april till och med oktober medan så kallade vinterresor mäts under perioden oktober till och med april. Under månaderna oktober och april samlas både sommar- och vinterresor in.

I och med den nya metoden, har det uppstått ett nytt säsongsmönster för charterresor. Årsförändringen under 2017 är således en produkt av två olika säsongsmönster (gamla metoden under 2016, och nya metoden 2017), vilket har haft effekt på inflationstakten enligt KPI.

För att illustrera de olika säsongsmönstren, presenteras tre grafer med alternativa årsförändringar. Grafen visar aktuell årsförändring enligt nya metoden, årsförändring om den nya metoden hade introducerats redan 2016 samt om den gamla metoden behållits under 2017.

Konsumentpriser för flygcharter 2017

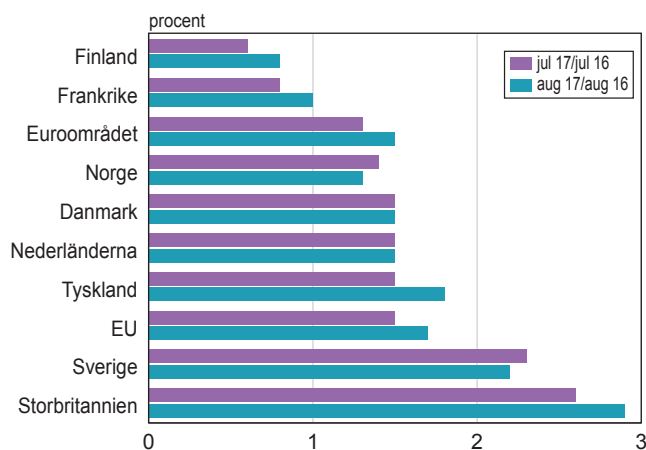
Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Inflationen i Storbritannien högre än i Sverige

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU. I Sverige används samma prisunderlag som i KPI och KPIF, men HIKP sammanställs delvis med en annan beräkningsmetod. HIKP har en något mindre täckning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att delar av hushållens boendekostnader utelämnas.

Inflationstakten i olika länder EU-länder och Norge enligt HIKP

Inflationstakten enligt HIKP i Sverige sjönk från 2,3 procent i juli till 2,2 procent i augusti. I såväl EU som euroländerna steg dock inflationstakten några tiondelar under perioden och noterades i augusti till 1,7 procent i EU och 1,5 procent i euroländerna. I Storbritannien har pundets försvagning pressat upp inflationen och den låg i augusti på 2,9 procent, klart högst av de större länderna. Även i Tyskland och Frankrike steg inflationstakten i augusti och noterades på 1,8 respektive 1,0 procent, enligt HIKP.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: augusti 2017

Källa: SCB:s producentprisindex

Maria Bäckström

Producentpriserna sjönk i augusti

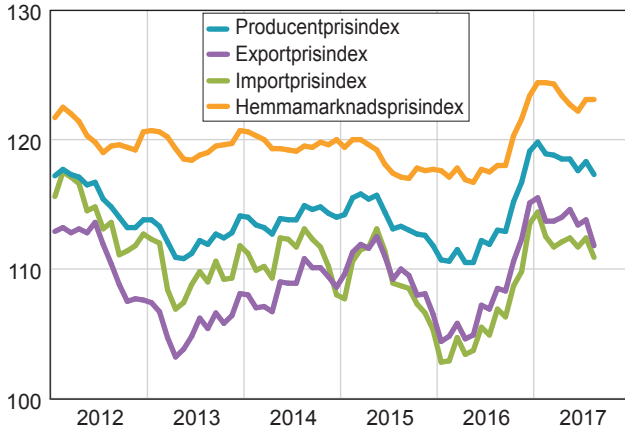
Producentpriserna totalt, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med exportpriserna, sjönk 0,8 procent mellan juli och augusti. Under samma period sjönk priserna 1,8 procent på exportmarknaden och 1,3 procent på importmarknaden, samtidigt stärktes växelkursen för den svenska kronan. På hemmamarknaden var priserna oförändrade. Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,7 procent från juli till augusti.

Råvarupriserna upp på årsbasis

Under början av året var årstakterna för prisindex i producent- och importled genomgående höga, men de har mattats av något. Dock är index för de flesta grupperna på en fortsatt hög nivå. Producentpriserna totalt har stigit med 3,8 procent under det senaste året, vilket dock är lägre än föregående månads årstakt på 5,7 procent. Priserna på avfallstjänster är precis som i juli på en fortsatt hög nivå jämfört med samma månad föregående år. Även årstakten för produktgrupperna inom avdelning B (som består av produktgrupper såsom kol, råolja, metallmalmer, sten, sand och lera samt andra produkter från utvinning av malmer

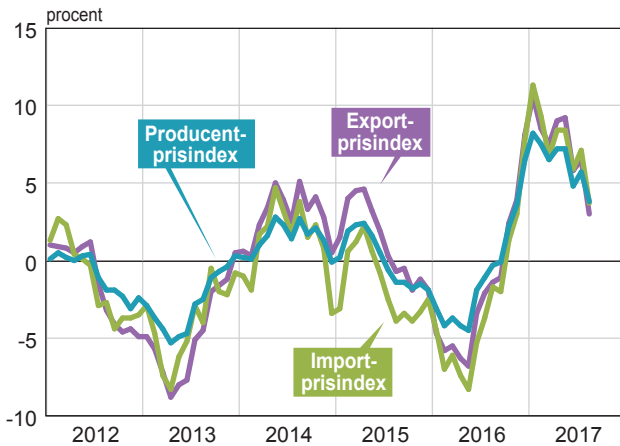
och mineraler) är på en fortsatt hög nivå, även om den har mattats av en del i jämförelse med årstakten för tidigare månader. Vidare har högre priser för stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukt samt för metaller bidragit att årstakten för producentpriserna totalt ökar.

Prisindex i producent- och importled
Index 2005=100

Jämfört med augusti föregående år har priserna för inhemsk tillgång, stigit med 4,0 procent. Det beror bland annat på högre priser, jämfört med föregående år, för flertalet produktgrupper inom avdelning B samt även för avfallstjänster och fjärrvärme. I juli hade priserna totalt för inhemsk tillgång stigit med 5,9 procent jämfört med föregående år.

Export-, import- och producentprisindex
Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Starkare krona drog ner export- och importpriserna

Enligt Tullverkets omräkningskurser för valutor stärktes den svenska kronan mot den amerikanska dollarn med 5,7 procent, mot det engelska pundet med 2,5 procent, mot euron med 2,3 procent, mot den danska kronan med 2,2 procent samt mot den norska kronan med 0,2 procent. En förstärkning eller försvagning av kronan tenderar att sänka respektive höja export- och importpriserna i svenska kronor och en starkare krona bidrog till stor del till prisnedgångarna på såväl importmarknaden som exportmarknaden i augusti. På exportmarknaden sjönk bland annat priserna inom gruppen övriga maskiner. På importmarknaden var

det bland annat prisnedgångar inom livsmedel, metaller, övriga maskiner, samt tillbehör till motorfordon som bidrog till nedgången. På importmarknaden motverkades dock nedgången något av högre priser på råolja.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: augusti 2017

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Vanja Hultkrantz

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år var 5 109 000 i augusti 2017, icke säsongrensade. Det var en ökning med 148 000 jämfört med augusti 2016. Antalet arbetslösa uppgick till 326 000 och arbetslöshetsprocenten uppgick till 6,0 procent, en minskning med 0,6 procentenheter. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 133,4 miljoner per vecka, kalenderkorrigerat var det en ökning med 2,9 procent. Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av sysselsättningen samt små förändringar av arbetslösheten som uppgick till 6,7 procent.

Förändringsskattningar mellan augusti 2016 och augusti 2017 kan vara något överskattade. Detta har effekt på jämförelser med augusti 2016 för exempelvis arbetskraften, sysselsättningen och anställda. Därför bör förändringsskattningarna i AKU användas med försiktighet. Tillförlitligheten i nivåskattningarna för augusti 2017 är normala.

Arbetsförmedlingens statistik visar att i slutet på augusti var 358 000 personer inskrivna som arbetslösa på någon av landets arbetsförmedlingar, en ökning med 3 000 personer jämfört med samma månad i fjol. Arbetslösheten landade på 7,4 procent, samma nivå som för ett år sedan. Bland inrikes födda sjönk arbetslösheten till rekordlåga 3,9 procent. För utrikes födda var arbetslöshetsnivån 22,0 procent.

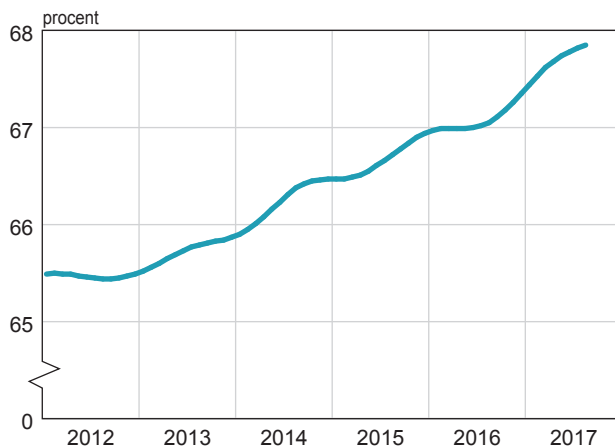
Fler personer i arbetskraften

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 435 000 i augusti 2017, icke säsongrensade. Det var en ökning med 124 000 jämfört med augusti 2016. Antalet män i arbetskraften uppgick till 2 859 000, en ökning med 75 000 och antalet kvinnor i arbetskraften ökade med 49 000 och uppgick till 2 576 000. Det relativa arbetskraftstalet uppgick till 73,4 procent, en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med augusti 2016. Bland männen ökade det med 1,1 procentenheter och uppgick till 76,0 procent och bland kvinnor uppgick det till 70,7 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet personer i arbetskraften samt en ökning av arbetskraftstalet jämfört med närliggande månader. I augusti 2017 uppgick antalet personer i arbetskraften till 5 388 000, vilket motsvarar ett arbetskraftstal på 72,7 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Sysselsättningen ökar

I augusti 2017 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 109 000, icke säsongrensade. Det var en ökning med 148 000 jämfört med augusti 2016. Antalet sysselsatta män uppgick till 2 681 000, en ökning med 79 000 och antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 428 000, en ökning med 69 000. Sysselsättningsgraden uppgick till 69,0 procent, en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med augusti 2016. Bland männen ökade den med 1,2 procentenheter och uppgick till 71,2 procent och bland kvinnor ökade den med 1,3 procentenheter och uppgick till 66,6 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet sysselsatta samt en ökning av sysselsättningsgraden jämfört med närliggande månader. I augusti 2017 uppgick antalet sysselsatta till 5 028 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 67,9 procent.

Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
jan	4 791	4 880	14 610	14 810	388	385
feb	4 806	4 920	15 800	16 140	396	392
mar	4 833	4 963	14 940	16 430	406	362
apr	4 873	4 966	16 670	15 260	381	386
maj	4 892	4 983	16 210	15 700	400	387
jun	5 018	5 129	15 240	15 620	414	407
jul	5 059	5 164	9 530	9 800	341	362
aug	4 961	5 109	13 070	13 340	350	326
sep	4 916		16 870		317	
okt	4 930		16 770		338	
nov	4 947		16 450		328	
dec	4 893		14 460		337	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Antalet fast anställda ökar

Antalet anställda i augusti 2017 uppgick till 4 620 000 enligt icke säsongrensade data, en ökning med 145 000 jämfört med augusti 2016. Antalet fast anställda uppgick under samma period till 3 796 000, en ökning med 117 000 jämfört med augusti 2016. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 824 000 personer.

Jämfört med närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av antalet fast anställda medan antalet tidsbegränsat anställda minskar.

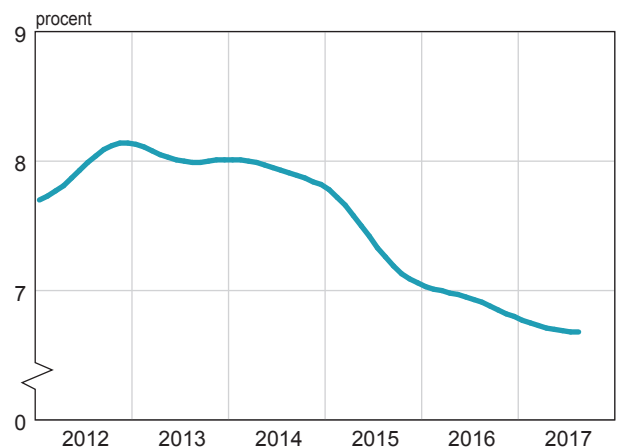
Antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i augusti 2017 i genomsnitt till 133,4 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data. Kalenderkorrigerat är det en ökning med 2,9 procent jämfört med augusti 2016.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet arbetade timmar. I augusti 2017 uppgick antalet till i genomsnitt 152,2 miljoner per vecka.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Antalet arbetslösa var 326 000

I augusti 2017 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 326 000, icke säsongrensade. Det motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,0 procent, en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med augusti 2016. Antalet arbetslösa män uppgick till 177 000, motsvarande ett arbetslöshetstal på 6,2 procent. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 149 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 5,8 procent, en minskning med 0,9 procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 88 000 arbetslösa. Arbetslösheten bland ungdomarna uppgick till 13,1 procent.

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på små förändringar för såväl antalet arbetslösa som för arbetslöshetstalet jämfört med närliggande månader. I augusti 2017 uppgick antalet arbetslösa till 360 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,7 procent. Även för ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på små förändringar för såväl antalet som andelen arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar var 112 000 och arbetslöshetstalet var 17,9 procent.

Minskning av inskrivna arbetslösa ungdomar

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i augusti 2017 till 358 000. Bland de inskrivna arbetslösa var 197 000 öppet arbetslösa och 161 000 deltog i program med aktivitetsstöd. Antalet öppet arbetslösa ökade därmed

något medan det var små förändringar i antalet sökande i program med aktivitetsstöd.

Antalet inskrivna arbetslösa ungdomar (18–24 år) fortsätter att minska. I augusti var 54 000 ungdomar inskrivna som arbetslösa, en minskning med 6 000 på ett år.

Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var i augusti 94 000, vilket var en minskning med 4 000 jämfört med motsvarande månad föregående år. Det var 36 000 som fick arbete i augusti 2017. Antalet varslade uppgick till 2 600, vilket var 700 fler än i samma månad föregående år.

Arbetskraftskostnader & löner

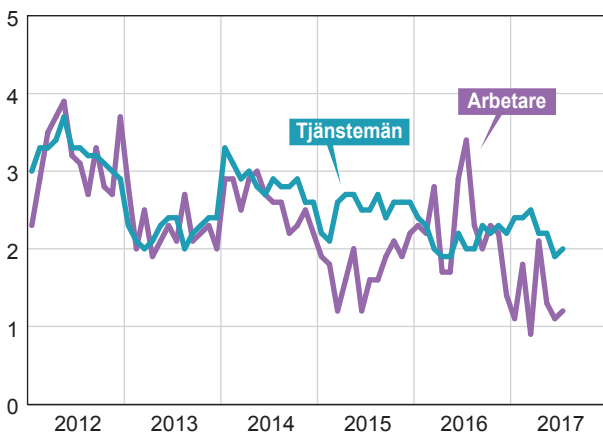
Senaste uppgift: juli 2017

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under juli 2017 163,80 kronor exklusive övertidstillägg och 166,20 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning, i båda fallen, med 1,2 procent jämfört med juli 2016. Under juli 2017 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 38 560 kronor exklusive rörliga tillägg och 39 450 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 1,9 respektive 2,0 procent jämfört med juli 2016.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för juli 2017 beräknats till 297,70 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 126,0 en förändring med 2,3 procent jämfört med juli 2016. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för juli 2017 beräknats till 274,30 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 60 240 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 122,9 en ökning med 1,7 procent jämfört med juli 2016. Motsvarande index för tjänstemän blir 126,8 en ökning med 2,6 procent jämfört med juli 2016.

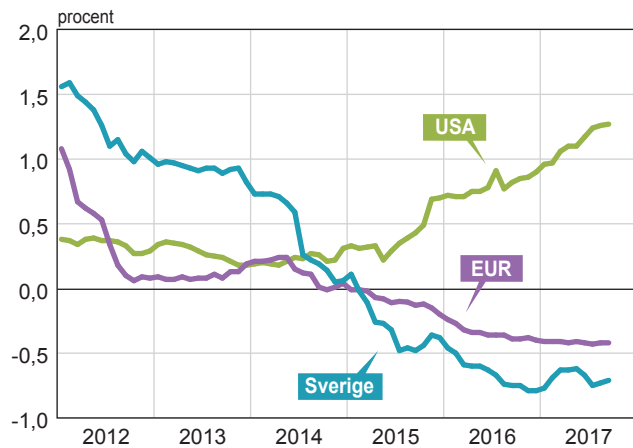
FINANSMARKNAD

FED lämnade räntan oförändrad och minskar sin balansräkning

I slutet av september lämnade den amerikanska centralbanken Federal Reserve (FED) räntebesked. Styrrentan lämnades oförändrad inom intervallet 1,0–1,25 procent efter en enhällig omröstning bland centralbankscheferna. FED meddelade även att de kommer att påbörja en minskning av balansräkningen under oktober samt kommunicerade förändrade prognoser för BNP och inflation. Den amerikanska BNP-tillväxten förväntas öka till 2,4 procent fjärde kvartalet i år jämfört med 2,2 procent enligt FED:s tidigare prognos från i juni. Prognosen för inflationen justerades ned och förväntas nå målet om 2 procent först under 2019. Prognosen vad gäller framtida räntehöjningar är att en höjning till sker i år och att man höjer tre gånger under 2018.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Källa: Riksbanken

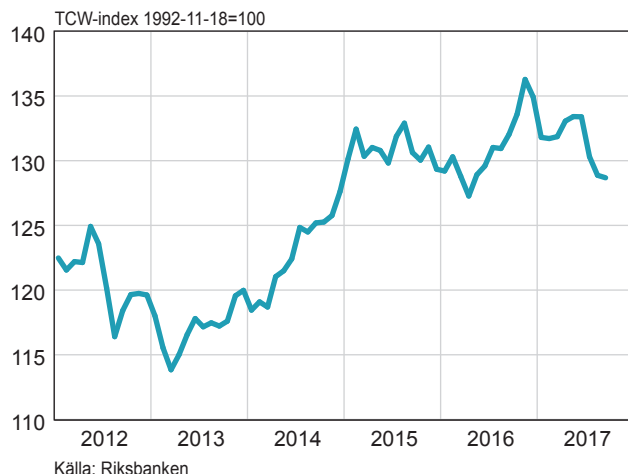
Även Riksbanken och ECB lämnade oförändrade räntor

Precis som enligt marknadens förväntningar lämnade Riksbanken reporäntan oförändrad på –0,5 procent vid septembermötet. De kvantitativa lättnaderna i form av statsobligationsköp fortsätter enligt plan och pågår året ut. Riksbanken meddelade att den svenska konjunkturen är stark, att sysselsättningsgraden ligger på en historiskt hög nivå samt att inflationen är nära målet på 2 procent.

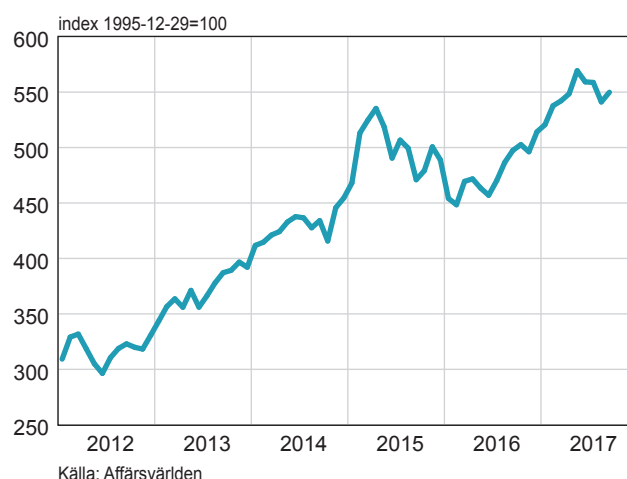
Även den Europeiska centralbanken (ECB) lämnade oförändrad styr- och depositränta på 0,00 respektive –0,40 procent. I samband med beskedet meddelade även centralbankschefen Mario Draghi att preliminära diskussioner om minskade tillgångsköp har förts och att mer detaljer kommer att kommuniceras i samband med oktobermötet. Enligt marknadsbedömare förväntas åtgärden träda i kraft vid årsskiftet.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

Aktiekurserna

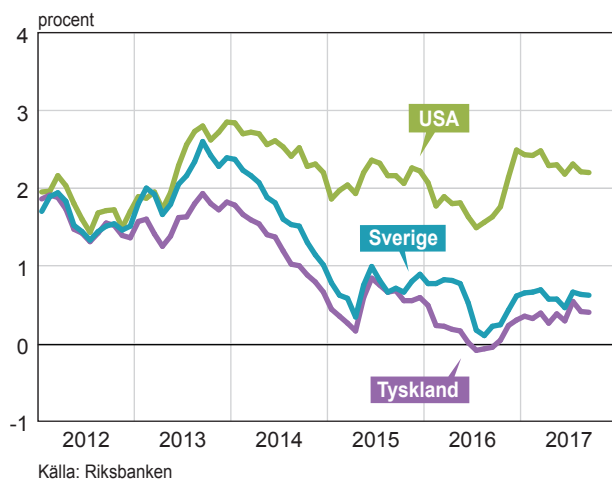
Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Regeringens budgetproposition för 2018

I slutet av september presenterade regeringen budgeten för nästa år. Budgetpropositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. I budgeten föreslås att 40 miljarder kronor läggs på reformer och att 40 miljarder används för att betala av på statsskulden. Enligt finansminister Magdalena Andersson är svensk ekonomi i en styrkeposition med mycket starka offentliga finanser. Bland annat satsar regeringen på investeringar för att få fler i arbete, minska klyftorna inom skolan samt att uppnå en ökad välfärd.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Stark utveckling på Stockholmsbörsen

Under september var det en blandad utveckling på världens börser. Stockholmsbörsen (AFGX) noterade en uppgång på 5,5 procent, vilket innebär att en stor del av nedgången under sommaren är återhämtad. Det krävs dock fortfarande en lika stor uppgång som den i september för att nå det all-time high som uppmättes kring midsommar.

Börserna i Tyskland och Frankrike har, i likhet med den svenska, gått starkt under september då Frankfurtbörsen (DAX) och Parisbörsen (CAC40) steg med 6,4 respektive 4,8 procent. Lyfts blicken mot de brittiska öarna framkommer en annorlunda bild. Börshumöret på Londonbörsen (FTSE) var inte lika bra och indexet backade istället med 0,8 procent under september.

USA upp men Kina ner

Utfallen för de amerikanska börsindexen Dow Jones och Nasdaq var positiva. Dow Jones noterade en uppgång om 2,1 procent, medan det IT-tunga indexet Nasdaq ökade med 1,1 procent.

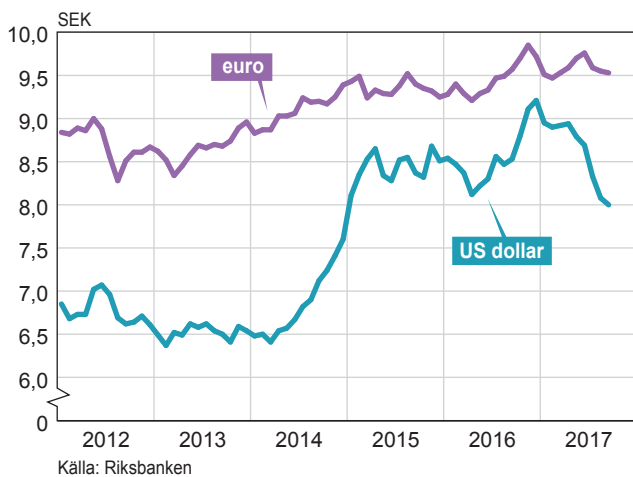
Utvecklingen i Asien var blandad under september. Tokyobörsen (NIKKEI) steg med 3,7 procent. De kinesiska börserna minskade däremot något. Den mer internationella Hong Kongbörsen (Hang Seng) minskade med 1,5 procent och Shanghaibörsen i Fastlandskina backade med -0,4 procent.

Liten kronförstärkning

Räntan på svenska tre månaders statsskuldsväxlar steg med 0,02 procentenheter till -0,71 procent. De långa räntorna var i det närmaste oförändrade på nivån 0,62 procent. Även de amerikanska räntorna låg på samma nivåer som under föregående månad. Amerikanska statspapper med tre månaders löptid gav en avkastning på 1,27 procent medan tioåriga papper gav räntan 2,20 procent.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

Den svenska kronan stärktes med 2 öre gentemot euron som kostade 9,53 SEK under september. Kronan stärktes även mot den amerikanska dollarn under månaden. En dollar kostade 8,00 SEK i månadsgenomsnitt, jämfört med 8,08 SEK under augusti.

Emelie Ekström, Andreas Hörnqvist och Viktor Morell,
finansmarknadsstatistik

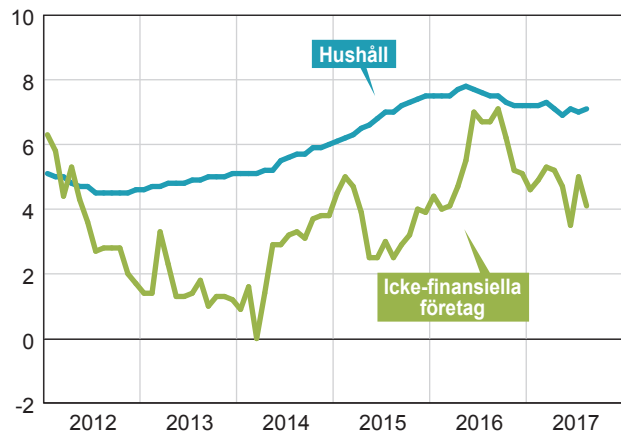
Ökad tillväxttakt för hushållens lån i augusti

I augusti hade hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) en årlig tillväxttakt på 7,1 procent, vilket innebär att tillväxttakten ökade med 0,1 procentenheter jämfört med i juli.

Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 3 683 miljarder kronor i augusti. Det är en ökning med 17 miljarder jämfört med föregående månad och 231 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

Hushållens bostadslån uppgick till 3 035 miljarder i augusti. Det är en ökning med 17 miljarder jämfört med föregående månad och 203 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Det innebär att bostadslånen hade en årlig tillväxttakt på 7,2 procent i augusti, en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med i juli.

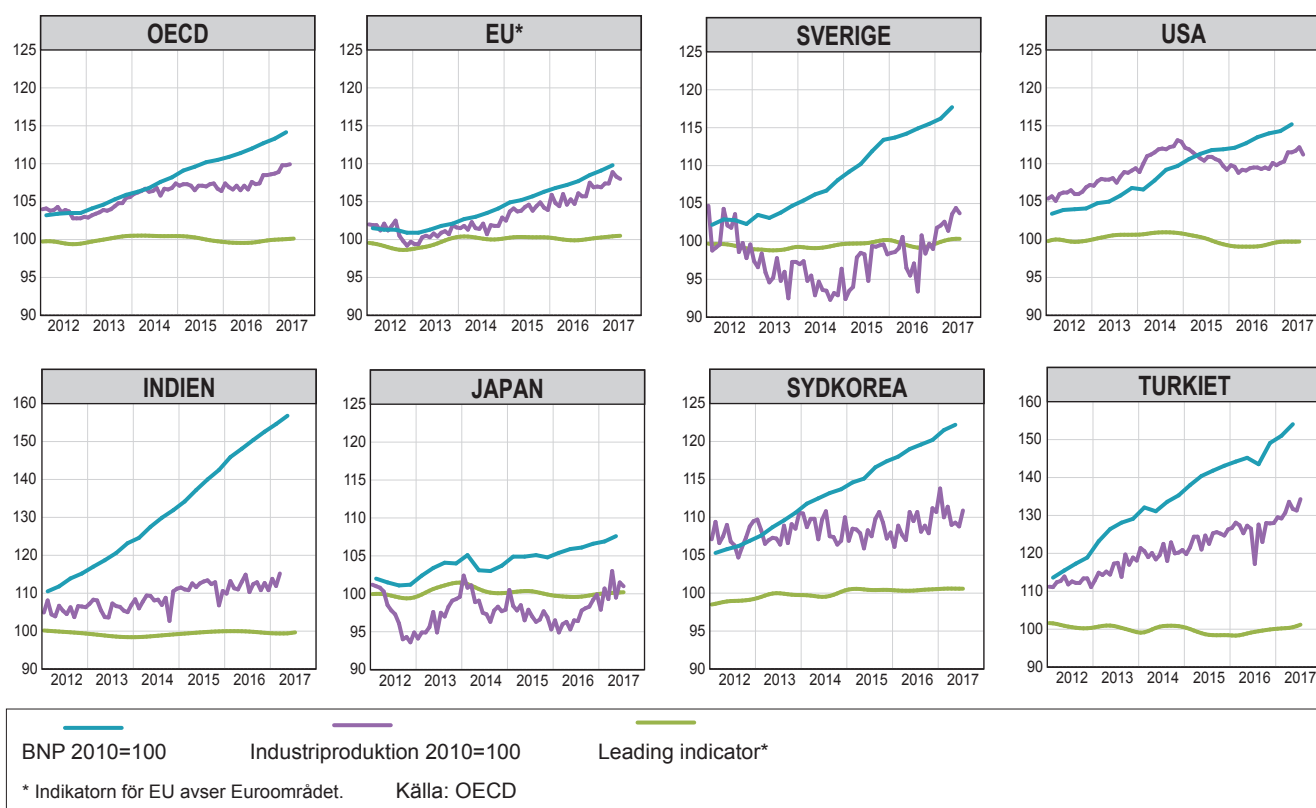
Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 8,4 procent i augusti. Det är en ökning jämfört med juli då den var 8,3 procent. Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter låg på 5,6 procent i augusti, vilket innebär en ökning jämfört med föregående månad då den var 5,5 procent. Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 199 respektive 449 miljarder i augusti.

Ekonomisk statistik – oktober

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	03	sep
Industrins ordergång	05	aug
Industriproduktionsindex	05	aug
Tjänsteproduktionsindex	05	aug
Indikator över hushållens konsumtionsutgifter	09	aug
Produktionsindex över näringslivet	09	aug
Konsumentprisindex	12	sep
Småhusbarometern	12	sep
Arbetskraftsundersökningen	19	sep
Producentprisindex	26	sep
Export, import och handelsnetto	26	sep
Detaljhandels försäljning	27	sep
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	aug

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den japanska ekonomin har växt sedan första kvartalet 2016. Under andra kvartalet i år steg tillväxten och BNP ökade med 0,6 procent säsongsrensad, den högsta noteringen för tillväxten på över två år. Den japanska industriproduktionen har varit ryckig under årets första sju månader och pendlat mellan höga tillväxttal och markanta tillbakagångar. Efter att ha ökat med nästan 4 procent i april föll den säsongsrensade produktionen med drygt 3 procent i maj för att sedan öka med 2 procent i juni och falla tillbaka med 0,5 procent i juli. I årstakt var dock produktionen i juli nästan 5 procent högre än motsvarande månad i fjol. Den ledande indikatorn steg i juli och fortsätter att ligga på ett värde över 100, vilket tyder på fortsatt positiv tillväxt framöver.

Även den sydkoreanska ekonomin växte med ungefär 0,6 procent under andra kvartalet i år. Sydkorea visar dock en mer ihållande tillväxt än Japan och BNP växte under första kvartalet i år med drygt 1 procent, vilket var högre än den kvartalsvisa genomsnittstillväxten de senaste fyra åren. Trots ihållande tillväxt i Sydkorea har industriproduktionen varit volatil det senaste året. I juli noterades en uppgång på nästan 2 procent, vilket var klart över genomsnittet för det senaste året. Den ledande indikatorn har ökat successivt sedan början av 2016 och fortsätter indikera tillväxt framöver.

Den turkiska ekonomin växlade upp under slutet av förra året och har växt starkt under de senaste tre kvartalerna. Tillväxten vände upp under fjärde kvartalet i fjol och en säsongsrensad BNP-tillväxt på nästan 4 procent noterades. Tillväxten dämpades sedan under första kvartalet i år för att sedan växla upp något och landa på 2 procent under andra kvartalet i år. Det går att jämföra med den genomsnittliga kvartalsvisa tillväxten på drygt 1 procent de senaste fyra åren. Industriproduktionen i Turkiet varit volatil och den senaste statistiken visade att produktionen vände upp i juli efter att ha minskat två månader i rad. De goda tillväxtsiffrorna speglas även av den ledande indikatorn som visar en uppåtgående trend och låg i juli på 101, vilket pekar på ett gynnsamt läge.

Indien fortsätter att ha en stark tillväxt och ekonomin har vuxit sedan tredje kvartalet 2011. Den säsongsrensade tillväxten under första och andra kvartalet i år på ungefär 1,3 procent var dock något lägre än den genomsnittliga kvartalstillväxten sedan första kvartalet 2013 på 1,7 procent. Industriproduktionen i Indien fortsätter att vara volatil. Den vände upp i början av året för att sedan minska snabbt under februari och öka med över 3 procent i mars. Trots de höga tillväxttalen visar den ledande indikatorn på en fortsatt dämpning med värden under den långsiktiga trenden.

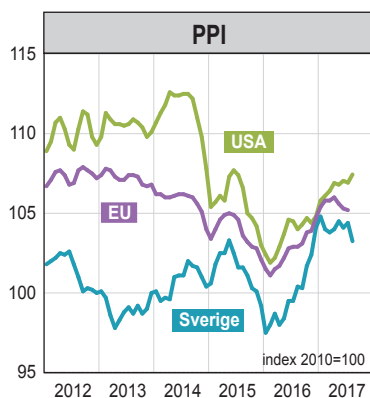
INTERNATIONELL UTBLICK

Producentprisindex

I juli minskade de genomsnittliga producentpriserna med ungefär 0,1 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det var tredje månaden i rad med sjunkande producentpriser. För ett år sedan låg dock producentpriserna ännu lägre och julinoteringen i år visar en ökning på drygt 2 procent jämfört med samma månad i fjol. Flertalet av de stora medlemsländerna i EU har en liknande utveckling. Producentpriserna i Frankrike, Italien, Spanien och Tyskland låg på en högre nivå under sommaren i år jämfört med för ett år sedan, men den senaste månadsstatistiken visar en nedåtgående trend. I Storbritannien är dock producentpriserna på väg upp och i juli låg de betydligt högre än för ett år sedan.

I Norge steg producentpriserna snabbt fram till början av året då de började sjunka. Producentpriserna i resten av Norden har varierat mindre, medan producentpriserna i Sverige och Finland har börjat plana ut efter att ha stigit

brant fram till slutet av förra året har de minskat något i Danmark. Producentpriserna i USA har visat en uppåtgående trend sedan våren 2016 och i augusti låg producentpriserna drygt 3 procent högre än motsvarande månad i fjol.

Producentprisindex

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	jul	105,2	-0,1	2,2
Danmark	aug	108,1	-0,2	1,0
Finland	aug	104,4	0,1	3,6
Frankrike	jul	102,3	0,0	1,6
Italien	jul	104,8	0,0	1,7
Spanien	jul	106,4	-0,1	2,6
Storbritannien	aug	109,4	0,7	4,5
Sverige	aug	103,3	-1,1	2,8
Tyskland	aug	105,9	0,0	1,9
Norge	aug	114,7	-0,1	3,8
USA	aug	107,4	0,5	3,3

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer fortsätter att visa en uppåtgående trend. I både euroområdet och i EU totalt steg barometerindikatorn med 1,1 enheter i september, och ligger för närvarande på 113,0 i vardera regionen. Indikatorn ligger därmed på den högsta nivån sedan sommaren 2007 i såväl EU som i euroländerna. Inom euroområdet stärktes stämningläget inom industrin, men även detaljhandeln och byggsektorn redovisade klara förbättringar. Tjänstesektorn låg däremot kvar på en oförändrad nivå. I EU som helhet förbättrades stämningläget kraftigt inom detaljhandeln och förbättrades även något inom industrin. Efter att ha minskat i augusti steg Sveriges indikator åter i september och ökade med 1,8 enheter till 112,8. Stämningläget förbättrades väsentligt för industrin och ökade något inom byggsektorn.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,6	0,4	0,3	1,3	0,6	0,8	0,7	0,8
Förändr. 4 kv.	%	2,7	3,0	1,7	3,1	2,1	2,2	2,4	2,4
Industriproduktion³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-1,6	0,5	0,6	-0,7	0,3	-0,9	-0,3	0,1
Förändr. 12 mån.	%	-3,1	2,0	0,3	6,8	4,6	1,5	3,2	2,7
KPI⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,3	0,2	0,6	-0,2	0,1	0,3	0,2	0,0
Förändr. 12 mån.	%	1,5	0,8	2,9	2,2	1,7	1,5	1,7	2,0
Arbetslöshet⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	5,7	8,8	4,4	7,1	3,7	4,4	7,7	5,8
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,0	0,1	0,0	0,6	-0,1	0,1	0,0	0,0
		-0,4	0,0	-0,5	0,2	-0,5	-0,5	-0,8	-0,5
Kort ränta⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,27	-0,33	0,28	-0,43	-0,33	1,31	-0,33	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,03	0,00	-0,01	0,04	0,00	0,00	0,00	..
	procentenheter	-0,06	-0,03	-0,13	0,13	-0,03	0,50	-0,03	..
Lång ränta⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,55	0,65	0,98	0,63	0,35	2,21	1,07	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,12	-0,11	-0,05	-0,03	-0,11	-0,10	-0,11	..
	procentenheter	0,51	0,59	-0,20	0,53	0,48	0,65	0,49	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Andra kvartalet 3) Storbritannien och OECD juni, USA augusti, övriga juli 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD juli, övriga augusti 5) Danmark juni, Storbritannien maj, USA augusti, övriga juli 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Augusti 7) Storbritannien juni, övriga augusti

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

Stark export skapar tillväxt i Tyskland

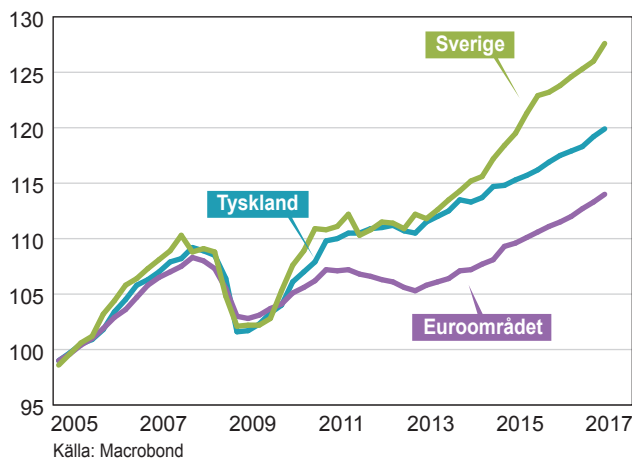
Den tyska ekonomin är den klart största i Europa och utvecklingen i landet påverkar således hela kontinenten. I hela världen är det endast USA, Kina, Japan och Indien som har högre BNP, men dessa länder har också betydligt fler invånare än Tyskland.

Stabil BNP-tillväxt

Tyskland drabbades hårt i samband med finanskrisen 2008-2009 och BNP föll kraftigt. Återhämtningen i den tyska ekonomin gick dock förhållandevis snabbt och i början av 2011 var BNP-nivån högre än innan krisen. Tillväxten stagnerade något 2012 i samband med eurokrisen, men från mitten av 2013 har BNP-tillväxten varit jämn och stabil, dock något lägre än i exempelvis Sverige.

Bruttonationalprodukt

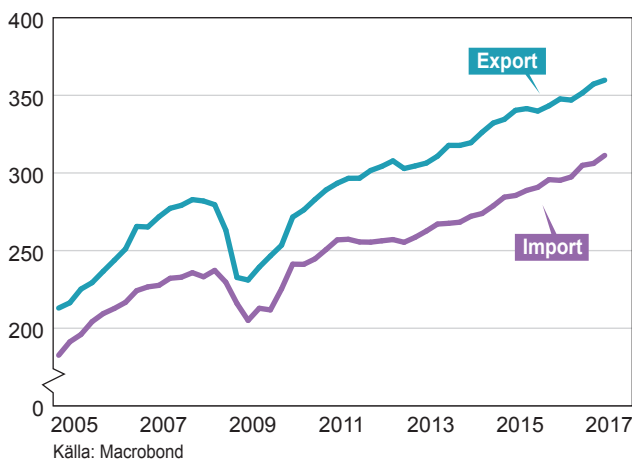
Volymindex 2005=100, säsongrensat

Till stor del är det en stark export som har bidragit till den förhållandevis goda tillväxten. Såväl hushållskonsumtion, offentlig konsumtion samt investeringar noterar förvisso en relativt jämn tillväxt, men ökningstakten har varit måttlig i jämförelse med utrikeshandeln. Tillväxten för exporten har varit hög under de senaste 25 åren, men även importen har ökat betydligt, dock inte fullt lika mycket.

Export – import

Miljarder euro, säsongrensade värden

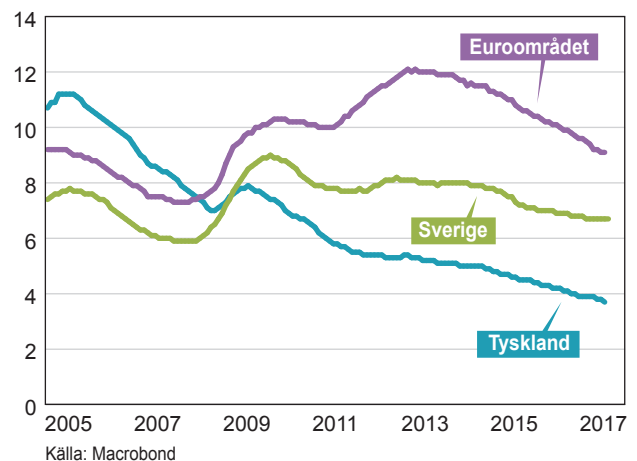
Nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten har varierat på senare år, men exportvolymerna har hela tiden varit högre än importvolymerna. Överskotten i den tyska bytesbalansen ökade kraftigt i början av 2000-talet och det var främst ökad varuexport som låg bakom. Exporten av tjänster utgör endast en bråkdel av den totala exporten och den tyska tjänstebalansen är till och med negativ, man importerar alltså mer tjänster än man exporterar.

Stark arbetsmarknad – men stora utmaningar framöver

Utvecklingen på den tyska arbetsmarknaden har lyfts fram som en framgångsfaktor det senaste decenniet och Tyskland tillhör de länder med lägst arbetslöshet i Europa. Färre än 4 procent av den tyska arbetskraften står utan sysselsättning och bland EU-länderna är det för närvarande bara Tjeckien som har lägre arbetslöshetstal. Trenden pekar på en fortsatt minskning av den tyska arbetslösheten, medan den har planat ut kring 6,7 procent i Sverige.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften. 15–74 år, trend

Det finns betydande strukturella skillnader mellan ländernas arbetsmarknader som förklarar en del av skillnaderna i arbetslöshetstal. Tyskland har exempelvis ett utbrett lärlingssystem som medför att personer som huvudsakligen är under utbildning räknas som sysselsatta. Deltidsarbete är vanligare än i Sverige och en viktig orsak till att man klarade omställningen efter finanskrisen bättre än många andra länder var att många tillfälligt gick ned i arbetstid. Det finns samtidigt en större utbredning av låglönejobb som är tänkta att vara ett insteg på arbetsmarknaden.

Precis som i Sverige står dock den tyska arbetsmarknaden för stora utmaningar framöver när det stora antalet migranter som kommit under de senaste två åren ska ut på arbetsmarknaden. Sedan 2015 har ungefär 1,3 miljoner asylsökande kommit till Tyskland, vilket är drygt 6 gånger fler än i Sverige. Många med bristfällig utbildning och begränsade språkkunskaper.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	2 kv	118,0 ¹⁾	1,3 ¹⁾	3,1
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	2 kv	136,7 ¹⁾	2,5 ¹⁾	6,4
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	2 kv	115,0 ¹⁾	0,7 ¹⁾	2,2
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	jul	130,8 ¹⁾	1,5 ¹⁾	4,1
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	19,4		18
			1–2 kv	37,6		22
Industri						
Produktion	volym	2010=100	jul	82,8	-1 ¹⁾	5
			jan–jul	99,8		5
Omsättning	volym	2010=100	jul	84,3	1 ¹⁾	4
			jan–jul	100,5		4
Orderingång	volym	2010=100	jul	84,3	2 ¹⁾	2
			jan–jul	101,8		4
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	90,7 ¹⁾	0,5 ¹⁾²⁾	1,6 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	44,3		4
			1–2 kv	85,9		1
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		aug	99,9	0 ¹⁾	13
			jan–aug	847,3		12
Varuimport	mdr kr		aug	105,3	0 ¹⁾	7
			jan–aug	848,0		10
Handelsnetto	mdr kr		aug	-5,4		
			jan–aug	-0,7		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	39,5		
			1–2 kv	81,7		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	aug	122,0 ¹⁾	-0,1 ¹⁾	2,8
			jan–aug			2,5
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	jul	116,9 ¹⁾	0,9 ¹⁾	3,0
			jan–jul			2,1
Personbilsregistreringar, nya	st		aug	31 373		9
			jan–aug	258 409		3
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	sep	101,8 ⁴⁾	101,0 ⁴⁾	100,6 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	aug	323,2	-0,2	2,1
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	aug	211,2	-0,1	2,3
Producentprisindex		2005=100	aug	117,3	-0,8	3,8
Exportprisindex		2005=100	aug	111,8	-1,8	3,0
Importprisindex		2005=100	aug	110,9	-1,3	3,7
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	aug	116,9	-0,7	4,0
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	aug	123,1	0,0	4,3
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15–74 år	1 000-tal		aug	5 109		3,0
Arbetslösa 15–74 år	1 000-tal		aug	326		-6,9
därav heltidsstuderande	1 000-tal		aug	71		-3,0
Arbetade timmar	10 000-tal		aug	13 340		2,3
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		aug	94		-3,9
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	jul	126,0		2,3
Timplön, industriarbetare	kr		jul	179,8		1,9
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		aug	3 683		7,1
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		aug	2 169		4,1
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		sep	0,62	-0,01 ²⁾	0,40 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		sep	-0,71	0,02 ²⁾	0,04 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		aug	-87,6		
Valutakurs, TCW-index		18 nov 1992=100	29 sep	130,5	1,9	-1,9

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2017-A06T11709_pdf (pdf)